

ELŐFIZETÉS

HETIÁR:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Landi és csanádi egyesülé-
s vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 237.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szombat, március 4

Nyugalom van mind a három hadszíntéren

Budapest, március 3. (Hivatalos.)
▲ főhadiszállásról jelentik:

Mind a három hadszíntéren tartós nyugalom van. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Douaumonttól

délre és nyugatra előre törtek a németek.

Berlin, március 3. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Iperntől délkeletre a csatorna mentén az angolok betörték a február tizennegyedikén tőlük elfoglalt Bastiol állásba, sőt keskeny arcvonalban korábbi legelől levő árkunkig nyomultak előre. Innen nyomban ismét kivertük őket. A Bastiol állás egyes részein még tartják magukat. A La Bassée csatarnától délre az ellenség robbantása nyomán arcvonalunk előtt élénk közelharorra került a sor. Champagneban az ellenség tüzérének tüzelése helyenkint nagy hevességre fokozódott. Az Argonnokban a Bolante erdőben (La Chaladetól északkeletre) a franciák egy részlettámadását könnyű szerrel visszavertük. A Maastól keletre emelkedő magaslatokon erőteljes tüzéréki előkészítés után megtisztítottuk Douaumont falut és vonalainkat a falutól és a páncélerőd-től nyugatra és délre kedvezőbb állásokba toltuk előre. Több, mint egyezer foglyot és hat nehéz ágyút szállítottunk be. Repülőink Verdun erődítési körzetében sikeresen dobta a francia csapatokra bombákat. Immelmann hadnagy Douaumont-tól keletre immár a kilencedik ellenséges repülőgépet lőtte le: egy angol kétfedelűt két tiszttel, akik közül az egyik meghalt, a másik súlyosan megsebesült.

Keleti hadszíntér:

Dünaburgnál, Friedrichstadtól keletre és a Serwetsch és Scazra arcvonalon járőrharc volt.

Balkán hadszíntér:

Ujabb esemény nem történt. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Francia jelentés a verduni harcokról.

Páris. A francia vezérkar tegnap este 11 órakor kiadott jelentése így szól:

Verduntól északra és a Woivre-

ben a tüzéréki harc az egész fronton sokkal hevesebb lett, különösen a Cote de Poivre és Douaumont falu ellen. Douaumont falu lövetését néhány rendkívül heves gyalogsági támadás követte, amelyeket visszautasítottunk. Űtegeink erőteljesen választak.

Háborus éjszakák.

Arad, március 3.

Sebesülten, betegen, vagy pedig kurta lejáratu szabadságlevéllel, ha hazajöttek a katonák a frontról, furcsa érzéssel néztek körül Budapesten. Hogy ott még annyian vannak otthon: ezen nem ütődtek meg és nem is szurták azokat az irigység pillantásaival, Végre is, egy világváros élete, forgalma a háboruban se állhat meg és az, hogy az egyik a puha, vézmentes polgári életnek élhet, a mialatt a másik a fagygyal harcol és a halálveszedelemmel barátkozik: ez körülbelül olyan szerenese dolga, mint az, hogy az egyik katona huszonöt rohamból is ép bőrrel kerül ki, a másikat a fedezékben, vagy a trénnél üti agyon egy csavarogó gránát. A harctériember öröme a visszatéréskor sokkal tisztább, sem hogy azt a mások jobb sorsa felett való epéskedéssel rontaná.

Hanem a mit Budapesten látott! Mintha az itthon maradt emberek hat szájjal és tizenkét gyomorral habzsolnának az élet örömeit. Soha olyan tödülés a mulató helyekbe; soha olyan patakozás a pezsgőnek és egyéb drágaszeszeknek; soha olyan eleven, véget érni nem akaró éjszakai élet, mint most, a legvéresebb és legkegyetlenebb háboru alatt. Mintha az emberek nappal elbujtak volna, hogy ne lássák az utcán a sebesülteket, a féllábu, felkaru hősokeket, a bevonuló öreg regrutákat és a harctérre induló zászlóaljokat; ne lássák a tolongást a tejes üzletek és a kenyeres boltok előtt, ne hallják a drágaság felett való szörnyűkódásokat; éjszaka azután teljesen szabadon, egy óriási, egytorma lelkü emberekből álló szeparévá alakulva, kitombolhatták a jókedvüket.

A mi gondolatok a frontról jött ember agyában mindezek láttára egymást kergették, azt nem lenne jó megírni, még ha több szabadsága lenne a tolnak. Bizonyos azonban az, hogy ez a nagy társaság, az ő minden parisiskodásával (még az ellenség maj-

molásáról se tudtak lemondani) nem Magyarország, sőt még csak nem is Budapest. Ennek dolgairól az ország hangulatára következtetést vonni nemcsak hiba lenne, de a hazának jogtalan megbélyegzése is. De az ország háborus esődjéből ezeknek az éjszakai rikoltóknak hangja hallatszik legjobban ki és aki az ország fővárosába lép, ezekről szerez legtöbbször és leginkább tudomást. Es ki tudja, hányszor ragadta magával a rossz példa azokat, akikben a jó érzés ideig-óráig azt mondta, hogy a könnyek, sóhajok és nélkülözések szomszédságában nem illik a mulatságokat hajszolni?

Most mindegyre a kormány szordinót tesz. Ejjel egy órakor be kell zárni az összes mulatókat, vendéglőket, kávéházakat, kiméréseket. Ha a nappali gond és munka felüdülést kíván, szellemi szórakozást, a mely ép ugy nem tilos a háboruban, mint a béke idejebeli táplálkozás és ruházódás: arra van mód éjjeli egy óráig. Tovább nem tarthat. Es az öreg pestiek, akik nem tudják a fővárost a hajnalig tartó éjjeli élet nélkül elképzelni, összezsapják a kezüket: mi lesz Pestből! Az, a mi Berlinből és Bécsből az éjjeli egy óras záróra után. Hogy egyesek, akik az éjszakai életből éltek, akiknek amugy is bő alkalmuk volt magukat kövérre megszédni, most üzlet nélkül maradnak: a legkisebb veszteség a háborunak.

Az éjjeli egy órai záróra természetesen a vidékre is vonatkozik, — persze, tulnyomóan elméletben. Ha azelőtt a városi külső hijának éreztük, hogy nálunk nincs éjszakai élet: a háboru viszont még jobban megnövelte a korán lefekvők számát. A miniszteri rendelet végrehajtása csak néhány, az alacsonyabb igények számára teremtett lokalitás forgalmát csökkentti; más, lényegesebb változást aug hoz magával.

Arra azonban igen jó a kormány-intézkedés, hogy emlékeztessen mindenkit az itthon valók közül, a kit illet: mivel tartoznak a háborúnak. Semminő szertelenkedés, semminő kicsapongás, semminő vadászata az örömeiknek nem járja ebben az időben: sem az éjszakázásban, sem a költekezésben, sem a feltűnni, vágyásban. Ne tegyék azok, a kiknek

azelőtt is megvolt a módjuk hozzá és még kevésbé tegyék, a kiknek a háboru szerzett módot hozzá. A kiknek a háboru adott, azok ne növeljék a maguk örömeinek zajos és ríkió élvezésével azoknak keserűségét, a kiktől a háboru már elvette, vagy minden percben elveheti a legjobbat, a legszebbet, a legdrágábbat.

Wilson titkos szövetsége Angliával.

A tengeralattjáró-háboru az amerikai szenátus előtt. — Németország és az Unió viszonya.

— Távirati tudósítás. —

Newyork—Amsterdam, március 3.

Newyork. A *World* berlini tudósítója jelenti: Wilsonnak Stone szenátorhoz intézett levele lehetetlenné tette, hogy Németország a tengeralatti háboruban további engedményeket adhasson. A levélből bizonyossággal megállapítható az eddig kétkedéssel fogadott tény, hogy Wilson minden körülmények között támogatni akarja Angliát. Egyre sürűbben merülnek fel olyan hírek, hogy az Unió és Anglia között valamilyen titkos meg egyezés van. Illetékes német körök most már nem is titkolják azt a felfogásukat, hogy Wilson szakítani akar Németországgal és hogy Németországnak el kell készülnie minden eshetőségre.

Az amerikai parlament állásfoglalása.

Newyork. Washingtonból jelentik az *Associated Press*nek: A kongresszus mindkét házában ülésével a helyzet lényegesen nyugodtabb lett. A képviselőház tagjainak és Wilsonnak nézete között lévő ellentétek még fennállanak. Számosan azt hiszik, hogy kitor a háboru abban az esetben, ha nem tartják távol az amerikaiakat a felfegyverzett kereskedelmi hajókról és hogy ha Németország megvalósítja az ilyenek elleni háboruját. A nyugtalanságot szították Wilsonnak a pártvezérek előtt tett kijelentései, amely szerint egyetlenegy pontban sem engedhetnek Németországnak, még ha ez háborura vezetne is, valamint, hogy amikor a németek hajótámadása amerikai életét veszélyezteti, azonnal megszüntetik a diplomáciai összeköttetést. Növelték az izgalmakat azok a híresztelések hogy az a vélemény van kialakulóban, a mely szerint a kormánynak mérsékelni kell politikáját olyképen, hogy figyelmeztetik az amerikaiakat a felfegyverzett hajókon való utazás veszedelmeire. Gore demokrata képviselő ilyen értelemben javaslatot akart benyújtani, de ezt meggyúsították. Gore kijelentette, hogy az Unió közvéleménye nem helyeselné a Németországgal való háborút azért, mert nem garantálta a felfegyverzett ke-

reskedelmi hajók biztonságát. A nehézségek eloszlatására valószínűleg a kongresszus fog határozatot hozni oly értelemben, hogy az amerikaiak ne döntsék háboruba hazájukat azért, hogy felfegyverzett kereskedelmi hajón utaznak, ámde nem tiltja el még sem az utazást. Végleges rendszabályok egyelőre nem várhatók, mert bevárják a diplomáciai tárgyalások befejezését.

Szenátorok Wilson politikája ellen.

A *Times* és a *Daily Telegraph* szerint, Washingtonból azt jelentették, hogy a kongresszus többsége támogatja Wilson amaz álláspontját, a mely szerint az amerikaiak jogosultak felfegyverzett kereskedelmi hajókon utazni. Ezzel szemben a *Morningpost* megbízható forrásból azt jelenti, hogy a kongresszus külügyi bizottságának elnöke tudatta Wilsonnal, hogy a kongresszusban a képviselők kétharmada politikája ellen foglalt állást. Wilson kijelentette, hogy ezt nem hajlandó elhinni.

Washington. A szenátus ülésén Stone szenátor foglalkozott Wilson elnök amaz álláspontjával, a mely szerint az esetben, ha németek felfegyverzett kereskedelmi hajót elsüllyesztenek és ezért Németországot felelősségre vonják és ez megmaradna eddigi elfogult magatartása mellett, akkor az Unió kész megszakítani az eddigi barátságos viszonyt és az elnök a kongresszus elé terjesztene az ügyet, hogy az döntsön a háboru felett: Stone véleménye szerint ez az álláspont teljesen helytelen, mert a háborút nem szabad felfegyverzett kereskedelmi hajók sorsától függővé tenni.

Rotterdam. Angliában abbahagyták a csapatszállításokat francia északi partvidékekre, mert félnek a Le-Havrenél feltűnt német tengeralattjáróktól.

Internáltak a felfegyverzett hajók védelmére.

Páris. Az *Echo de Páris* azt javasolja, hogy a német tengeralatti hajók háborujára a szövetségesek azzal válaszoljanak, hogy a kereskedelmi hajókon német, magyar és osztrák internáltakat vigyenek magukkal.

Szövetség közös kereskedelmi szerződésre.

London. A *Times* jelenti: Legközelebb Anglia, Franciaország és Oroszország aláírják egy deklarációt, amelyben kötelezik magukat, hogy egyik a másik hozzájárulása nélkül sem Németországgal sem a monarchiával nem köt kereskedelmi szerződést.

Elsüllyesztett hajók.

Genf, március 3. Lyoni lapok közlik, hogy az utóbbi napokban számos hajót elsüllyesztettek a német tengeralattjárók az Északi tengeren és a La Manche-osztrónban. A Földközi-tengeren is újabb nagy tevékenységet fejtenek ki az ellenséges buvárhajók, bár az angol és francia flotta nagyobb szigorúsággal ügyel a tengeren.

Hága, március 3. Sir Arthur Herbert az ismert angol diplomata, aki a napokban a Holland-Amerikai vonal New-Amsterdam gőzösen el akart utazni, névtelen figyelmeztetést kapott, hogy ne szálljon erre a hajóra.

Egy órákor zárnak a kávéházak is.

(A belügyminiszter rendelete.)

Az *Aradi Közlöny* tudósítójától.

Arad, március 3.

A belügyminiszter legújabb rendelete, a melylyel március 16-tól a mulatók éjjeli záróórát éjféltől egy órára teszi és azok nyitását reggel 5 óra előtt nem engedi meg, a közvetlenül érdekelte körökben meglehetősen nagy kavargást keltett. Érdekesen hangzik a miniszteri rendelet bevezető indoklása, amely a következő:

— Az a magatartás, amelyet a nagyközönség a mai súlyos viszonyok között tanúsít, egészben véve méltó a nehéz idők komolyságához s a közönség hazafiasságának és nemes érzéseinek külső megnyilatkozásáról általában csak elismeréssel lehet megemlékezni. Akadnak azonban egyesek, akik még a rendes idők mértékén is túlmenő és egész éjszakákat betöltő vigadozásukkal gátró ellentétbe jutnak a jóérzésű közönségnek a mai időkhöz illő nemes viselkedésével. Ez teszi indokoltá, hogy korlátoztassanak az ilyen túlhajtott mulatozására esábitó alkalmak, amelyek erkölcsi hátrányuk mellett még közegészségügyi szempontból is veszedelmesek járhatnak.

A rendelet szerint egy órán túli záróórát még kivételesen sem engedélyezhet a rendőrség. A reggel 5 órai nyitásban azonban a helyi viszonyoknak megfelelő kivételek engedélyezhetők.

De mindezekon felül nagy problémája a rendeletnek a kávéházak záró órájának kérdése. Egyelőre a rendőrség sem tudja: vajon a kávéházra is kiterjed-e a korlátozás? A fővárosi kávéások holnapra közgyűlést hívnak össze s ott fogják további intézkedéseiket megbeszélni. Azt a javaslatot tessik a belügyminiszternek, hogy legalább azokat a kávéházakat vonja ki a korlátozás alól, amelyek arra kötelezik magukat, hogy egy óra után szesz italal nem szolgálnak. Ha ezt el nem érhetik, valamennyien vendéglői iparrendelmeit is vártanak, aminek eddig a kétféle záróóra volt akadály s ily módon bővítik ki az éjjeli zárás révén korlátozott üzemiüket. A kávéások első kérése nem fog teljesülni, mert a kávéházak éjjeli zárása nagy és a köznek ja-

vára való szén, illetve villamosáram megtakarítással is jár. Hír szerint különben a rendeletről csak tévedésből maradt ki a kávéházak lelemlése is és ezt egy pótrrendelettel helyre is igazítják.

A rendőrség egyébiránt azt hiszi, hogy az új rendelet egyik hatása a klub-élet nagy fel-

lendülése lesz. Ebben az esetben szigorubb felügyelet alá fogják helyezni a köröket és egyesületeket, mert félt, hogy a kártyázás szenvedelmé — a többi szórakozás korlátozásával — még jobban elterjed. Az államrendőrség e kérdésben még ma előterjesztést tesz a belügyminiszternek.

Verdun keleti erődjei megértek az ostromra.

Eltékozták a szövetségesek municiójukat. — A Maas-vonal harcaiban szünet állt be.

— Távirati tudósítás. —

Berlin—Páris, március 3.

A *Corriere della Sera* szerint, a Verdun elleni támadás jelentősége főképpen az, hogy Németország kényszerítette a szövetségeseket, hogy most pazarolják el municiójukat, mielőtt együttes támadásukat végrehajthatnák. Csőfogság a verduni harcok szünetelése.

Hága. A Times azt fejtegeti, hogy a Champagnetől északnyugatra elért eredményekkel a németek a Maas vonal feladására kényszeríthetik a franciákat. Lehetséges, hogy a német offenzíva azért akad meg, mert időt akarnak adni a franciáknak, hogy Verdun alá más pontokról vigyenek tartalékokat és ez által meggyengített helyeken törjenek át.

Verdun keleti erődjei ostromra értek.

Genf, március 3. A „*Journal de Genève*” párisi távirata jelenti: A német nehéz tüzérség erős tüzzel borítja be Verdun keleti erődítéseit védő francia állásokat és magukat az erődöket. Nyilvánvaló, hogy a németek meg fogják kezdeni a keleti erődök ellen a gyalogsági támadásokat.

A Vaux erőd bombázása.

Lausanne, március 3. A „*Gazette de Lausanne*” jelenti egy párisi távirat alapján, hogy a német és osztrák-magyar nehéz ütegek Vaux-erődre koncentrálnak a leghevesebb tüzezzel. Az erőd borzasztó karokat szenvedett egy-egy találat következtében.

Verdun eleste nem hoz békét.

Bern, március 3. A Journal de Genève-ben Feyler ezredes, aki lelkes híve az ententenak, azt fejtegeti, hogy Verdun valószínű elestét döntő eseménynek kell-e tekinteni, mely maga után vonná, hogy Franciaország hajlandó a békekötésre? Emlékeztet arra, hogy a marni nagy eseményeknél Joffre tábornok tel akarta adni Verdun védelmét, amiből az látszik, hogy ezt a várat Franciaország védelmére nem tekintették nélkülözhetetlennek. Valószínű, hogy ez most sem lesz másképp és Verdun eleste után a franciák új hadállásaikban folytatják a háborút. Verdun eleste teltétlenül felvillanyozná a német közvéleményt, mint Antwerpen és Varsó bevetele, vagy Szerbia megvédése, de ezek a nódítások csak erkölcsi hatással bírnak és nem vetnek véget a háborúnak.

Elit-csapatok Verdun alatt.

Páris, március 3. Rousset ezredes írja a Petit Parisienben: Nem szabad illúziókban ringatni magunkat sem a német támadások egyideig való visszazsorítását, sem a verduni csata fontosságát illetőleg. A németek 17 divízióval kezdték a támadást és ezt most szaporították. Bevitték a küzdelembe az egész harmadik brandenburgi hadtestet, mely nem maradt semmivel hátra a híres porosz gárda mögött. A válogatott elit csapatok tömege között rákadunk von Demling tábornok 15. hadtestére is. Mindez arra vall, hogy a németek felhasználva hadseregük elitjét, minden erejükkel azon vannak, hogy Verdunnál mégis kikényszerítsék a döntést. A francia front még nincs áttörve. Nem is állítja ezt senki. Allanak a magastatokon elhelyezett állásaik, még tartják a franciák a neuvillei mező nyugati részét és ha el is vesztették pár községet és egy erődöt, csapataink innen nem messze délre tartják pozíciójukat. S ha a németek áttörnek is ezeken a vonalakon, megállják sorakozik a hasonlóan erős két védelmi vonal, amely Verdun és a francia frontot védi.

A jól előkészített offenzíva.

Rotterdam, március 3. A Courant katonai munkatársa írja: Ismét a németek kezdtek offenzívát, akik a legkisebb részletekig előkészítették támadásukat, miután szerbia hadjáratukat befejezték. A szaloniki offenzíva, amelyet vártak, elmaradt, és miközben erről szállongtak a hírek, keletről nyugatra egyre robogtak a vasúti vonatok a csapatokkal és hadianyaggal. Egy ilyen nagy csapatelvitel titokban való tartása természetesen renkívül nehéz, bár Németország minneut megtett ebben az irányban. A Daily Chronicle párisi levelezője már hetekkel ezelőtt megírta, hogy legalább is 150 német zászlóaljot vitték el az orosz és a balkáni frontokról a francia frontra. Ez az eset is azt bizonyítja, hogy a központi hatalmak ismét jól ki tudták használni a belső vonal előnyeit. Valószínű, hogy Franciaország bizonytalanságban volt arról, hogy melyik ponton fenyegeti a veszedelem, annyit azonban mégis tudtak, hogy Verdun körül valami készül. A Matin példány megírta, hogy a németek két és fél hónap óta Verdun ellen 42 centiméteres és 30 és feles mozsarakat gyűjtöttek össze, ugyanazokat, amelyek Szerbiát ostromolták. Most nemcsak Franciaország, hanem az egész világ figyelmé Verdun felé irányul.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazulról érkező hírlap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Nincs katonai kimerülés a hadviselőknél.

(Oroszország és Törökország embermilliói.)

Távirati tudósítás.

[Rotterdam, március 3.

A Militär Spektator hasábjain de Ridder hollandi vezérkari kapitány a hadviselő államok veszteségeiről értekezik. Arra az eredményre jut, hogy szó sem lehet Németország katonai kimerüléséről, mert minden vesztesége ellenére is még olyan nagy erővel rendelkezik, hogy hatalmas offenzívákra képes. Ezzel szemben Anglia vérszegény, mert hiszen keleti érdekeinek védelmére a főhadszíntérről hatalmas haderőt kellett elvonnia. A Mezopotámiában levő angol csapatok számát tekintélyesen megnövelték. Szalonikiban negyedmilióval több angol és francia áll és Egyiptomot 400.000 ember védi, vagyis ilyenformán 700.000 katonát kellett elvonni Angliának a nyugati frontról.

Az angol parlamenti vitákból és az angol sajtóban megjelent panaszos cikkekből megállapítható, hogy a nyugati fronton az angol ezredek nincsenek teljes hadilétszámon. A franciák is, rendkívül érzékeny veszteséget szenvedtek múlt őszi offenzívájuk alkalmával és azóta is minden nap nagy a lövészárokon a halálozás. Ennek ellenére, bár Franciaország már ott tart, hogy minden fegyverképes terítőt a harcterre küldte, mégis jelentékeny haderőt kellett szállítania Szalonikiba, már csak azért is, hogy mint Földközi-tengeri hatalom megállhasson Angliával szemben. Franciaország is ezer meg ezer embert veszített a Dardanelláknál és Macedóniában. Miután Franciaország már új katonákat többé nem küldhet harcba, Anglia kényszerült a kötelező katonai szolgálat behozatalára, mert az önkéntes jelentkezés rendszere csődöt mondott.

Ridder kapitány kétségét fejezi ki, hogy Anglia az új rendszer alapján rövid idő alatt olyan hadsereget tudna lábraállítani, amelylyel egy offenzíva révén döntést provokálhatna. A Times alapján megállapítja, hogy Anglia 1916-ban legteljebb 1.400.000 katonát állíthat, amely haderő azonban csak arra való, hogy a különböző harctereken levő divíziók hiányait kitöltse. Az entente hatalmai közül csak Oroszország rendelkezik még eddig ki nem mertett embertömegekkel. Nem szabad azonban elterjedni, hogy Oroszország a múlt évben óriási vereségeket szenvedett és elvesztette legjobb csapatait. Természetes, hogy az újonnan felállított és felállítandó ezredek nem pótolhatják a régiakat és nem alkalmasak arra, hogy az erős német keleti frontot benyomják, miután a sokkal értékeesebb régi hadsereg sem volt erre képes.

A kanadai, ausztráliai és dél-afrikai gyalomatosoktól sem várható, hogy hatalmas haderőt állítsanak talpra, mert hiszen már minden nélkülözhető emberüket Európába küldötték. Ezzel szemben, miután a központi hatalmak direkt összeköttetést nyertek a Kelettel, új hatalmas török emberanyag képezhető ki német vezetéssel.

A hollandi vezérkari kapitány arra a végeredményre jut, hogy a hadviselő felek egyik oldalán sem lehet szó katonai kimerülésről és hogy az entente nagyon téved, ha Németország közgazdasági kimerülésére számít.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: délután mérekkelt helyekkel ifjúsági és népies előadás „II-ik Rákóczy Ferenc fogsága”. Este: „Kis herceg” operett repris először.

* Vak művészek hangversenye. Legszemélyibb művészet és legszentebb humanizmus testvéri frigyben, e cím illeti méltán meg a vak művészek március 5-én, vasárnap este 8 órakor az aradi kulturpalota nagyszínházban tartandó hangversenyét. Horváth Attila, a ragyogó tehetségű vak zenepedagógus, a talentumos zongoraművész, a „Zrínyi Ilona nyitány” szerzője, a millennium alkalmával a király öfelsége, mint a tudományok és művészetek legfelsőbb védnöke által csakis abszolút becsü zeneművekre kitűzött pályadíjak egyikének egy eszdekeltesen szép, mélységes gondolatmenetű sonátájával szeniális nyertes, a hangverseny solószámaival kizárólagosan saját szerzeményeiből állította össze. Lumpe Gizella, Brahms, Schubert, Schumann, Grieg, Wagner és Horváth darabokat fog énekelni, melyeket ugyan- csak Horváth Attila fog zongorán kísérni. Jegyek 6, 5, 4, 3, 2 és 1 koronás árban ifj. Klein Mór könyvkereskedő cégnél (Fehér Kereszt-szálló épület) kaphatók. A közönség kéri, hogy az előjegyzett jegyeket szíveskedjék mielőbb átvenni. A hangverseny egész jövedelme a legmagasabb jótékonyt, a vakok megmentésének szép ügyét fogja szolgálni. Magas szárnyalású művészet és vakok megmentése, bizonyára két olyan delejes áram, mely a hangversenytermet színültig meg fogja tölteni.

* A színház hírel. II-ik Rákóczy Ferenc fogsága történelmi színdarab, szombaton délután 3 és fél órakor, mint a negyedik Ifjúsági és népies előadás, a tanuló ifjúság bizonyára szívesen veszi a kiváló színarab előadását, amiből a történelemre is visszapillantást nyernek, azonkívül, hogy a legszebb irodalmi termékekben gyönyörködhetnek. A kis herceg pompás operettnek szombaton este van az első előadása új betanulással. Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 és fél órakor Az ártatlan Zeuzsi mulattató nagy operett kerül színre, míg este 7 és fél órakor a Kis herceg operett repris lesz megismételve. A Sárga lilium. A jövő hét hétfőjén lép fel Engel (Kálmán) Sárka, a Sárga lilium Judit szerepében; az eddigi próbákból ítélve gyönyörű orgonum, teljes színpadi rutin és otthonosság és ez biztosítja a legnagyobb sikert, a többi összes szerepek elsőrendű kezekben vannak. A Grün Lili próbán az aradi színházban ma kezdődtek meg a próbák Földes Imre új és szenzációs sikerű vígjátékából a Grün Liliből. A nagyhatású darab képe már az első próbán kialakult és kialakult az a vélemény is, hogy régen volt prózában olyan kasszadarab, mint a Grün Lili és régen sikerült úgy kihozni Aradon egy színművet, mint amint sikert ez az új Földes-vígjáték ígér. A közönség számára egyenes meglepetés lesz a bemutató, oly tökéletesen és szépen készíti elő a darabot a társulat drámai személyzete. Grün Lili poétikus és bájos leányalakját finoman, egyénisége teljes érvényre jutásával hozza a közönség elé Borosnyay Kató. A modern színművekben ritkán akad valódi és jó naiva szerep, de Földes Imre ezúttal a legjobb és leghangulatosabb naiva szerepet írta meg a Grün Lili címszerepében, amelyet Budapesten a gyermekprimadonnaságból kinőtt Fényes Annuskával játszottak el. Az aradi társulat Fényes Annuskája: Borosnyay Kató nem marad a pesti bemutató művésznője mögött. Pompás alakítást nyújtanak a darabban Szendrey és Várnai. Szendrey Mihály, akinek fellépéséről mindig örömmel hall a közönség, egy végtelenül kedves és ötletes pesti öreg csirkéfogót játszik, Várnai pe-

dig Grün papa érdekes és vonzó egyéniségét juttatja művészetével kifejezésre. A családanyát Benkóné János, Deli Bölcseket, a szerelmes utasót.

* Magyar festőművészet képei Aradon. Az Atzél Péter-utcai báró Bohus-palotában levő Solymosi-féle művészaton: Deák-Böner Lajos, Pentelsi-Molnár János, Nyilassy Sándor, Zombori Lajos, Szálányi Lajos, Ujváry Ignác, Glatzer Armin, Olgay Viktor, Náray Aurél, Nagy Vilmos, Gergely Imre, Boemm Ritta, Ungváry Géza, Hadasi Olga, Pálya Celestin, Carolus Pálya, Tibor Ernő, Balla Béla, Baditz Ottó, Zorkoczy Gyula, Keady-Kovács Kálmán, Neogrady Antal, Molnár Z. János, Nagy Ernő, Kaszányi Ödön, Tolnay Ákos stb. ismert nevelő magyar festőművészek eredeti alkotásai vannak kiállítva, hol azok szenzációsan olcsó áron vásárolhatók meg.

* Sikoly az éjben. (Alvin Neuss detektív-drámája az Urániában.) Aki a színház tegnapi detektív-drámáját látta és eddig elfogultan és alig nélkül a detektív-drámáknak erkölcsrontó hatását tulajdonított, azt a tegnapi bemutató kétségtelenül meggyőzte arról, hogy vannak művészi értelmű detektív-drámák is, melyekben a cselekménynek csoportosítása, a kivitelnek tökéletessége, a színészek kiváló játéka igazi művészetet visz be. Ime a tegnapi képen nincsen egyéb, mint egy pompásan berendezett keretben a színészek bravuros produkciója. Semmi vér, semmi lehetetlen vakmerőség, semmi izléstelen trükk. Tíz-tíz találékony és ügyesség az, ami ebben a képen a közönség maghódítója és figyelmének lekötője. — Doctor Imhoff, a Mozgó-képtáron jövő heti szenzációja, melyre elővételeben minden jegy eiket Budapesten, a budapesti bemutatóval egyidejűleg kerül színre legközelebb az Urániában. 6

Március 7-ikén
beszedik a fémtárgyakat.
(Kereskedők, vendéglősök és kávéosok kötelességei.)

Aradi közlöny tudósítójától

Arad, március 3.

Varjassy Lajos polgármester felhívást intéz mindazokhoz, akik az elmúlt évben kiadott honvédelmi miniszteri rendelet alapján kötelesek fémtárgyaikat hadi célokra átengedni, hogy március 7-iktől kezdődőleg azokat szolgáltatásukba. A fémtárgyak átvétel végett külön erre a célra alakított fémtárvételi bizottságnak szolgáltatandók be. A fémtárvételi bizottság melynek működési helye a tüszöltő laktanyában (Áttila-tér) van, működését f. évi március hó 7-én kezdi meg és az átvételt bezárólag március hó 10-ig naponként délelőtt 8—12 óráig és délután 3—6 óráig eszközli. A bizottság hatásköre az egész városra kiterjed. Elnöke Kiss Ferenc törvényhatósági bizottsági tag, szakértője Hönig Frigyes és Paal Egon, továbbá a hadi kincstár egy képviselője.

Fémek beszolgáltatására kötelesek: azok az iparosok és kereskedők, akik a fémtárgyakat előállítják, vagy azokkal kereskednek, kötelesek egyelőre az a tárgyakból raktáron levő készletük egyharmad részét beszolgáltatni.

2. A szállodás-, vendéglős- és kávéipar ugyancsak a sütő- és cukrász ipar körébe tartozó vállalatok, továbbá az olyan egyesületek, amelyek ételket és italokat szolgáltatnak ki, kivéve a kimondottan jótékony célt szolgálókat, kötelesek egyelőre a fémtárgyakból való készletük felét beszolgáltatni.

Felhívja a polgármester az érdekelteket, hogy kötelezettségeiknek pontosan eleget tegyenek. A beszolgáltatást a legszigorúbban fogja ellenőriztetni.

Hogy az egyes kategóriák milyen tárgyait kötelesek átadni, azt majd a falragaszok sorolják fel részletesen.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Milanó. A Provence menekültjei egyhangulag kijelentik, hogy az elszűzötténél a tengeralatti nyomát sem látták. Ennélfogva úgy hiszik, hogy a németek új tengeralattjárói tengeralatti periszkóppal vannak ellátva. Russet ezredes kijelenti, hogy vagy aknák, vagy új tengeralatti, okozták a katasztrófát és igyekezni kell a borzalmas titkot felfedezni.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti Konstantinápolyból: Athenből jelentik: Az entente-követek közölte Szkuudisszal, hogy követelik, hogy a macedon-vasutvonalakat kizárólag az entente-hatóságok használhassák és kezeljék. Florina-Kavala környékéről azonnal vonják vissza a csapatokat és végül, hogy a korinthis csatorna kijáratát és bejáratát az entente őrizete alá helyezze.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitungnak jelenti Szalonikiből: Serrail tábornok jelentést tett arról, hogy az angolok Szalonikinél nem gondolhatnak offenzívára. Folytonosan cseréltetik csapatukat, régi, harcdezt legénység helyett újoncokat hoznak, akiket itt képeznek ki.

Ujabb offenzívát
kezdenek az oroszok.
(Besszarábiát nem kapja meg Románia.)

Magyar tudósítás.

Zürich, március 3.

A Schweizerische Telegraf-Information bukaresti híradása szerint román lapok a Besszarábiában végbemenő katonai készülődésekből arra következtetnek, hogy az oroszok új offenzívát terveznek, amire a nagy csapatelölások vallanak. A nagy havazás egészen az elmúlt hélig rendkívül megnehezítette az orosz szállítmányokat, amelyeknek napokon át szünetelni kellett. Bukarestben tudni vélik, hogy az orosz hadvezetőség a franciák kívánságára siettetni az új offenzívára való készülődést, mert Franciaországban azt remélik, hogy ilyenformán esetleg a másik fronton könnyebb lesz a helyzet.

Bukarest, március 3. A Minervának jelenti Pétervárról: A zemstvo-kongresszuson azt az eszmét vetették fel, hogy Oroszország engedje át egész Besszarábiát Romániának. Az orosz kormány ezt a kívánságot teljesíthetetlennek mondotta, mert az ország nem csonkíthatja meg magát olyan időben, amidőn az ellenség a birodalom más részeit megszállva tartja.

Pétervár. A cár a főhadiszállásról Carszkoje Seloba visszaérkezett.

Stockholm. Perzov orosz publicista a Novoje Vremja-ban amiatt panaszkodik, hogy a moszkvai főpostahivatal elfogadja ugyan az Austria-Magyarországon levő orosz hadifoglyok számára a csomagokat, amelyeket azonban nem továbbít, ennek okát senki sem tudja. A postahivatalban már rengeteg ilyen csomag halmozódott fel.

A nagylaki szolgabíró családi tragédiája.

— Ursziny Endre agyonlőtte kis fiát és öngyilkos lett. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Arad közelében, a szomszédos Csanádmegye egyik virágzó nagy községében megrendítő családi dráma történt tegnap: a nagylaki járás fiatal szolgabírójája Ursziny Endre a felett érzett bánatában, hogy feleségét elvesztette, megölte kis, néhány hetes gyermekét és azután önmagával végzett. A rettentő családi dráma áldozatait ma délután temették el nagy részvét mellett.

Ursziny Endre gazdag békési családból származott. A harminckett éves ember a közigazgatási pályára lépett. Csanádmegye alispáni hivatalánál lett közigazgatási gyakornok, majd Makóról a mezőkovácsházai járásba került szolgálatra. Mezőkovácsházán Urszinyéknak régebben birtokuk is volt és az ismert, jónevű családból származó fiatal tisztviselőt szívesen látták, megezerették. Később Battonyán lett helyettes szolgabíró Ursziny, majd Nagylakon választották meg szolgabírónak. Ezt az állást most hetedik éve töltötte be általános megelégedésre. Kötelességtudó, rendes, jómodoru tisztviselő volt, akit mindenki szeretett. Vagyoni viszonyai azonban már évek előtt megromlottak. Bátyja Ursziny János békéscsabai ügyvéd, volt képviselőjelölt balul sikerült spekulációi és bunei elsodorták az Ursziny vagyont és a nagylaki szolgabíró teljesen tizetésére utalt közigazgatási tisztviselő lett.

Három évvel ezelőtt megnősült a szolgabíró. Moiret Odón budapesti papirgyáros fiatal és nagyműveltségű, intelligens leányát, Irmát vette feleségül Ursziny. Moiret Irma nem hozott nagyobb hozományt a házhoz, de családja — különösen a háborút megelőző időben — támogatta a fiatal házaspárt. Urszinyék életét hosszú ideig nem zavarta semmi. Tökéletes boldogságban éltek.

A fiatal budapesti leány gyorsan beleszokott a kis falusi környezetbe és megkedvelte magát Nagylakon. A boldog kis családot elsőprő végzet első nyoma a múlt év derekán jelentkeztek. A drágaságon, a háborúval járó rosszabb viszonyokon kívül megintgatta a szolgabíróék anyagi helyzetét Ursziny betegsége is. A fiatal férj tüszűt kapott és amikor élet-halál között lebegve átélte a krízist, súlyos utóbajai mutatkoztak a betegségnek. A szolgabíró betegségének ideje alatt Urszinyné csodálatos energiával és kitartással tett meg mindent, hogy az elviselhetlenné váló helyzeten könnyítsen. Vállalkozott a nagylaki Vörös Kereszt kórház ételmezésének ellátására, középiskolai magánvizsgálatokra készített elődiákokat. Nem érdekeltlen megemlíteni, hogy a szolgabíróné olyan kitűnő eredménnyel tanította latinra, számtanra a fiatal fiukat, hogy tanítványai egymásután kiváló sikerrel tették le a vizsgákat.

Orvosai tanácsára Ursziny szolgabíró időközben Budapestre ment, hogy ott baját kezeltesse. Ugyancsak a fővárosba költözött a fiatal asszony is, aki három éves házasságuk alatt ezuttal először anyai örömei elé nézett. Három hét előtt megtörtént a nagy esemény: Urszinyénak kis fia született. Miután már előzőleg komplikációktól tartottak, a fiatal asszonyt Barsony tanár klinikájára szállították be és a kis fiu itt a klinikán jött világra. Előtte azonban az anya életébe került: Urszinyé

nem láthatta meg gyermekét, örök álomra hunyta szemét.

A feleségét rajongásig szerető szolgabírót ez a tragédia rettenetesen megtörte. A nehéz betegségtől megviselt, érzékeny lett ember kétségbeesett lelkiállapotban temette el feleségét. Annyira összetört, annyira lesújtott volt, hogy rokonai komolyan aggódtak érte és tartóztatták, hogy ne térjen haza Nagylakra, maradjon körükben. Ursziny hallgatott a rábeszélésre és tizenöt napot még a fővárosban töltött a temetés után. Kedden azonban kijelentette, hogy nem maradhat tovább, kötelessége hazaszólítja.

— Ne féljetek — nem lesz semmi bajom — mondta a bucsuzásnál.

A szolgabíróval együtt jött Nagylakra a fővárosban fogadott szoptatósdajka a kis három hetes fiúcskával. Urszinyék hónapok óta lezárt nagylaki lakásába ismét élet költözött. Hiányzott ugyan a ház asszonya és őrá, a tragikus véget ért feleségre emlékeztette a szobákban minden, a butorok, a levegő, a csecsemő felsíró hangja a gyászba borult térjé.

Késő délután érkeztek meg Nagylakra Urszinyék. Ursziny Endre hivatali főnöke: Szilágyi Kalmán főszolgabíró nem sokkal utóbb felkereste lakásán a szolgabírót. Eljuttatnak Nagylakra is azok a hírek, hogy felesége halála kétségbeesésbe sodorta a fiatal szolgabírót, a ki meghasonlottan, felborult lelki egyensúlytal tölti napjait. A főszolgabíró azzal a szándékkal ment hozzá, hogy lehetőleg vigasztalja, csillapítja, bátorítja fiatalabb kollégáját. Ursziny azonban elég jó hangulatban volt és nyugodtan, csendes rezignációval, látszólag beletörődve a meg nem változtathatóba beszélgetett el főnökével. Késő estig maradt Szilágyi főszolgabíró Urszinyénál és azzal bucsuzott tőle, hogy másnap reggel a hivatalban találkoznak.

Hogy ezután mi történt Ursziny lakásán, azt csak következtetni lehet. A cselédek előadásából annyi tűnik ki, hogy a főszolgabíró eltávozását Ursziny Endre még sokáig fenn volt. Sétáltatott, rendezgetett a kivilágított szobákban. A szakácsné a konyhában feködt le aludni, a pesti dada pedig a gyermekszobának berendezett egyik utesi szobában. A dada ágya mellett kis kocsiban aludt a három hetes kisbaba.

Kora hajnalban a dajka fölébredt és rémülten látta, hogy a csecsemő nincs a kocsiban. A párnák egészen hidegek voltak, tehát már jóideje eltűnhetett a gyerek. Félíg ótörze sietett ki a szobából a dajka, fellármázta a szakácsnőt is és ketten felkutatták a lakást. Minden szoba üres volt. A fürdőszobában találtak rá Ursziny Endrere. A szolgabíró rettenetes vértöcsa közepén feküdt a földön. A fürdőkad tele volt véres vízzel. Még hörgött és halkán lélezett. A cselédek azonnal orvosért futottak. Csak az orvos megérkezése után vették észre, hogy a fürdőkad mellett vérbekevert tenér pólyában fekszik a három hetes kis fiu holtteste is. Két revolvergolyó lurtá keresztül a parányi testét és nyomban megölte a még aug élő csöppséget. A járási orvos konstataulta, hogy a kicsiket a mellébe lúródott revolvergolyók ölték meg. Egyik a gyöngy tüdőt, a másik a kis szívet rombolta szét. Ursziny Endre még élt, amikor az orvos

megvizsgálta, azonban látni való volt, hogy ez az élet már csak negyedórát tarthat. A szolgabíró a kis fia kivégzése után előbb mind két karján felvágta bereivával az ereket és csuklóját a vízzel telt fürdőkádba tartotta. Az elvérzés azonban nem ment olyan gyorsan, mint számították; végül is elvesztette türelmét és revolverrel föbelőtte magát. A golyó jobb halántékába lúródott, de azonnal ez sem végzett a szerencsétlen emberrel. Két órával azután, hogy rá találtak, befejezte életét a családi boldogsága elvesztésétől megtört szolgabíró.

Íróasztalán két levelet találtak. Az egyik Szilágyi főszolgabírónak szót, a másik Szalay István irodatisztnak. Mind a kettőt — amint később kitént — még Budapesten, közvetlenül felesége halála után írta Ursziny.

— Aki tudja, mint én főszolgabíró ur — írta levelében — hogy milyen harmóniában éltünk együtt feleségem és én, az megértheti, hogy mennyire tesu tott az ő elvesztése. Nem tudom tu.élni ezt a veszteséget.

Ugyanígy ír a másik levélben is. A tragikus véget ért Ursziny szolgabírót és három hetes kis fiát ma délutáni három órakor temették el Nagylakon óriási részvét mellett.

Csalásért elítélt aradi asszony.

(Leleplezett szelhamos asszony.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 3.

Tizenöt rendbeli család büntetével vádóva állott ma az aradi büntetőjárásbírószág előtt T. Gyuláné, egy aradi főpincérnek különváltan élő felesége. Az asszony az utóbbi időben ügyvédnének, kereskedő feleségének adva ki magát, igen sok aradi kereskedőt, ügyvédet károsított kisebb összegekkel meg ázzal, hogy pillanatnyi zavarára hivatkozva pénzt kért tőlük kölcsön.

A legnagyobb összeggel Kele Gyula dr. aradi ügyvédet károsított meg. Kelét azzal kereste fel, hogy ő Lepény István aradmegyei ügyvéd felesége, bent jár Aradon bevásárolni s elfogyott a penze. Így egy ízben 30 koronát, majd ismét még két ízben harminc koronát, végül husz koronát kért tőle kölcsön. Varyassy Lajos dr. kamarai titkárnál mint Hajos Sándorné kereskedő felesége mutatkozott be s 30 koronát kért tőle utiköltségre. Ugyancsak Hajos Sándorné név alatt 99 korona értékű árut vett hiteltbe Pick Ernő aradi cégtől. Nyáry Istváné 4 korona, Georgiadesz szabót 3 korona, Matzky cukrászt 5 korona erejéig károsította meg, míg rajtavesztett kis üzletein.

Egy ízben ugyanis Tschenska Agoston aradi heur. szesz kü. de el cselédjét, azzal, hogy egy aradi mérnök számára nozzon hiteltbe husz és zsirt. A hentes gyanútlanul kiadta a ker. árut, mikor azonban másodsor is megjelent nála a kis cseléd, titokban utána küld. e inasát s így megtudta, hogy a lány nem a mérnökhöz, hanem T. néhez viszi az árut. T. né a rendőrségre előállították s a detektívek kinyomozták további viselt dolgait is. T. né tetitét megtánva azóta hadi munkát vállalva megleszített erővel dolgozott s a károsultak legtöbbjének visszatitette pénzét. Ma Bozoky Máttyás dr. járásbíró 15 rendbeli család vétsége miatt büntetett előéletére való tekintettel négy heti togházra és egy-egy napi elzárásra átváltoztatható tizenötázor uz-tis korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Oroszország kisázsiai expedícióra készül.

— Besszarábiában gyülekezik az expedíciós sereg. — Románia akcióba lépésének ára. —

Távirati tudósítás.

Bukarest, március 3.

Tulcsából jelentik a bukaresti lapoknak:

Besszarábia déli részében néhány nap óta újabb csapatmozdulatok észlelhetők. Ezeket a csapatösszpontosításokat összeköttetésbe hozzák Oroszországnak Kisáziában eszkelendő nagy expedíciójával. Az oroszok már egy hónappal ezelőtt megkezdték a csapatok szállítását Kisáziába a fekete-tengeri flotta segítségével. Most azonban olyan előkészületeket tesznek, hogy ezek a csapat szállítások egy nagy expedíció jellegével bírnak. Megerősítik azt, hogy az oroszok nagy katonai erőket szállítottak partra Trebizandánál. Az orosz flotta jelenleg szigorú és kiterjedt blokádokat gyakorol a török és bolgár partok hosszában.

Mit ígért az entente Romániának.

Bukarest. A félhivatalos bolgár „Utro” című lap illetékes diplomáciai körökből vett értesülés alapján — Oroszország kivételével — a szerb katasztrófa előestéjén Romániának a központi hatalmak ellen való azonnali akcióba lépése ellenében Erdélyen és Bukovinán kívül még más ígéretet is tettek. Erre a javaslatra három nap múlva válaszolt a román kormány. Válaszában hangsúlyozta a román kormány, hogy az általános hadihelyzet nem kedvező Románia akcióba lépésére. Határozottan kijelentette továbbá a román kormány, hogy nem hajlandó magát Bulgária és szövetségesei ellen angazsálni, mivel ezáltal a román nép magasabb érdekeit veszélyeztetné. Azóta Románia nem kapott újabb ajánlatot, miután a négyesszövetség azon a nézetben van, hogy mivel Románia nem lépett akcióba akkor, amidőn a legelőnyösebb ajánlatokat tette neki az entente és amidőn még megmenthette volna Szerbiát, most már nem lép akcióba, bármit is ígérjenek neki. A négyesszövetség tehát belátta, hogy Romániát megnyerni nem tudja.

Russzofil tervek a Balkánon.

Bukarest. Az „Embros” című hivatalos görög lap egy a semleges országok magatartásáról közölt cikkében azt írja, hogy Románia épügy, mint Görögország ülő és kalapács között van, de azzal az előnnyel, hogy földrajzi helyzete megóvja olyan pressziótól, mint a múlt a négyesszövetség Görögországra gyakorol. Különben — írja a lap — Oroszország nem is rendelkezik oly csapatok telettel, melyekkel Romániát arra kényszeríthetné, hogy az entente betolygásának vesse alá csatlakozását. Minden Romániának címzett tevékenység kétélű fegyvernek bizonyíthat. Amit minden nyílt gondolkodású szemlélő észrevesz, az ama tény, hogy a négyesszövetség még mindig azt a lé-

ves eljárást követi, mellyel mindig negatív eredményeket ér el. Szófiaiban a russzofilokkal akart forradalmat rendeztetni Oroszország Konstantinápolyban a szultánt akarta detronizálni. Athénben a négyesszövetség oly politikai célu rendszabályokat alkalmazott, melyek egyenesen a büntető törvénybe ütköznek. Mindeme kísérleteknek pedig egy a sorsa, hogy nem járnak eredménnyel.

Románia nem lép akcióba.

Bukarest. *Take Jonescu* lapja a *Roumaine* írja:

Mindenki tudja, hogy sohasem tesszünk emest ama német lapokról (Presse boche), melyek román nyelven jelennek meg ebben a szerencsetlen országban. Most azonban teihivták ügyelmünket arra, hogy a bukaresti „boche” sajtó úgy ír, mintha a Bratianu-kormány egyetértene a négyesszövetséggel, miután Szasszonov néhány szoban megemlékezett Romániáról is.

Lehetetlen, hogy a „boche”-ok olyan gyengeelméjűek, miszerint ne értsék meg, hogy Szasszonov, azt, amit mondott, csak hitte, de nem tudta egyuttal. Szasszonov kümben nem oly gyerekes, hogy abban a hitben eljen, miszerint az a Románia, amely Bulgaria tegyverkezését és Szerbia eligazítását csendesen végignezte, akcióba lépjen.

Svájci szállítmányok.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik:

A cimpiani állomáson betejekték a svájci hadsereg számára szállított 45 vagon benzint és 52 vagon petrolum teherkocsit. A vagonok teherkocsia egy svájci szemes és egy nagy felügyelete alatt ment végbe, akik a vonatot egészen Svájchoz fogják elkísérni.

Az aradi várból megszökött komitácsi gyilkossága.

(Az internált szerb büntette.)

Az aradi közlöny tudósítása.

Temesvár, március 3.

Temeshódos mellett a buzádi erdőben meggyilkolva találtak egy heven esztendő erdőrt, *Richti* Ignácot, aki *Wimpffen* Szigfrid gróf uradalmában volt alkalmazva. A gyilkos egy szerb komitácsi, aki az aradi várból, ahol internálva volt, megszökött és napokon keresztül az erdőben bujkált. A gyilkosság elkövetése előtt egy másik erdőrt is megölt.

A gyilkost katonák fogták el. *Pelikán* Ernő 61. gyalogezredbeli főhadnagy csapatával tegnap délelőtt Ujszentes község határában gyakorlatozott. Amint a gyakorlat folyt, egyszerre észrevette, hogy az erdőből egy csavargó formájú ember jött elő s keresztül akart haladni a réten. Mikor a katonák közelébe ért, egyszerre megtorulta s el akart aietni. A főhadnagy gyanusnak találta az embert és rákiáltott, hogy álljon meg. A kiáltásra az illető nyomtalanul eltűnt és el akart szaladni. A főhadnagy erre több katonát szalasztott utána, akik elfogták és *Pelikán* főhadnagy elé hozták.

Pelikán főhadnagy először magyarul, majd németül s végre románul szólt hozzá, de az illető nem akart válaszolni. Végül mégis megszólalt s szerb nyelven mondta, hogy hagyják őt utjára menni, mert neki semmi rossz szándéka nincsen. *Pelikán* főhadnagy mégis meg akart róla győződni, hogy kicsoda az ismeretlen egyén és a zsebébe nyúlt, hogy esetleg valami irást találjon nála, amiből kitérére lehet következtetni. A szerb ember zsebében egy viaszosvászon fedetű fekete noteszt talált, melynek első lapjára ez a név volt felírva:

— *Richti* János.

Ez a név nagyon ismerős volt a főhadnagy előtt. Emlékezett rá, hogy olvasta *Richti* Ignác erdőrt meggyilkolásának hírére s rögtön az a gyanuja támadt, hogy ennek az ismeretlen és gyanús viselkedő férfinak valami köze van a gyilkossághoz. Ez a sejtés később be is igazolódott s a jegyzőkönyvről kiderült, hogy az a meggyilkolt erdőrt fiáé volt, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít s azt bevonulása előtt apjának adta, hogy az abban őrizze a pénzét.

Pelikán főhadnagy ezek után szerb nyelven közölte az ismeretlen férfival, hogy a gyilkosság gyanúja alapján elfogja s hogy át fogja szolgáltatni a csendőrségnek. Mikor az illető ezt meghallotta, ledobta az oldalán lévő tarisznyát és egyszerre teljes erejéből az erdő felé kezdett futni. Azonban szerencsétlenségére az erdőből éppen akkor lépett ki *Szopkó* Péter erdővéd, aki látva a szökevény futását s azt, hogy a katonák üldözik, segíteni akart az illető elfogásában. A férfi erre irányt változtatott és már úgy látszott, hogy gyors futással sikerül neki megmenekülni, mikor az erdővéd egyszerre lekapta a válláról a söréttel töltött puskáját és a menekülőre lött.

Több sörét hatolt a futó ember jobb combjába, aki azonban még ennek dacára is erősen futott. Pár perc alatt mégis utólérték és elfogták. Nyomban bevallotta, hogy a környéken több lopást követett el s hogy az erdő mellett levő kondáskunyhóba is betört, a buzádi erdőben megiamadott egy erdőrt, azt megölte, kirabolta s hulláját a kutba dobta.

Elmondta, hogy a neve *Nedelkovics* István, harminchat éves nőlen, apja meghalt, anyja él. Szerbiában született *Kopriva* községben, mely a szemendriai járáshoz tartozik. Katona sohasem volt, azonban mint komitácsi részt vett a harcokban, mikor aztán az osztrák-magyar katonaság bevonult Szemendriába, letette a fegyvert és hazament falujába, ahol vadházasságra lépett egy nővel. Katonáink több társával együtt hamarosan elfogták őt és Aradra hozták, ahol internálták és hol már hónapok óta tartózkodott. Már régen foglalkozott a szökés tervével, amely végre a múlt hét elején sikerült is neki. *Favágásra* rendelték ki a *Maros* partjára s munkája közben egy alkalmas pillanatot felhasználva arra, hogy elhullanjon. Napokon keresztül az erdőben bujkosott s abból tartotta fenn magát, hogy a közeli majorokból baromlit lopott, melyet az erdőben rakott tűs mellett megsütött. Szombaton délelőtt az erdőben találkozott egy fiatal erdőrttel, akit elakart kerülni. De mikor az erdőrt feltartóztatta, akkor dulakodni kezdett vele s megakartá ölni, de az erős emberre nem bírt s jobbnak tartotta megszökni, a mi sikerült is neki.

A gyilkosságot vasárnap követte el. A buzádi erdőnek ugynevezett námosi részében egy öreg erdőrt látott haladni, s azt gondolta, hogy ezzel az öreg emberrel könnyen tud majd elbújni. Egy tá mosé bujt s mikor az

erdőőr elment mellette, orozva lelőtte. Kikutatta a zsebeit, megtalálta a noteszt, melyben több kétkoronás bankjezy volt, felvette az erdőőr nadrágját, kabátját és cipőjét. Az erdőőr ruhájában sokkal nagyobb biztonságban érezte magát. Azt gondolta, hogy most már nem igen loznak gyanusan nézni rá az emberek, s ha

meglátják, erdőmunkásnak, vagy parasztnak fogják nézni. Különféle szökési terveket szöve bujdokolt az erdőben mindaddig, amíg el nem fogták.

Nedelkovicsot egyelőre a temesvári ügyészség fogházába szállították be.

Kintzig János főispán a törvényhatóság szociális kötelességéről.

— A közlelmezési üzletek elszámolása. — Folytatja a város a közlelmezési akciót. — Nem emelik a kenyér árát. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Ma mutatta be Lócs Rezső helyettes polgármester a közlelmezési bizottságnak a három élelmezési üzlet végleges leszámolását. A bizottság azt tudomásul vette és úgy határozott, hogy a közlelmezési akciót folytatja. Nagyon helyesen tette, mert habár Exterde Kálmán báró helyettes főszámvevőnek kimutatása szerint ugyan 21 ezer korona deficitel záródott az első üzletév, az üzletek nagy szolgálatot tettek a közönségnek. A törvényhatóság nem akart nyereszkeskedni a közlelmezésben és csak szociális célokat önjött szolgálni. A helyettes polgármester azzal a magyarázattal tette meg jelentését a deficitről, hogy a város a sertés húszületen 14 ezer, a zsiron 3600, a tojásan 1000, a marhahúson 3000 koronát vesztett, mert ezeket az élelmiszereket sokkal olcsóbban adta, mint a hogy vette. Ezek a veszteségek, továbbá az élelmezési akcióhoz szükséges nyomtatványok ára, 5000 korona, mind az üzleteket terhelik és ezek beszámításával mutatkozik a hiány. Ezzel szemben van 400 darab élő bárány, van két waggon rizs haszna 5000 korona, cukor haszna 2000 korona és a lisztár emelkedéséből 10.000 korona, a lisztárutásból legalább 1000 korona. Ezek a jövedelmek azonban csak ezután lesznek elszámolhatók, úgy, hogy augusztus 15-ig, amikor az új kampány kezdődik, remélhetőleg egyensúlyba jut a mérleg és a város nem fizet rá a mástól esztendőre akcióra egy fillért sem.

Ezek örvendetes megállapítások. Annál is inkább azok, mert ismerve a törvényhatóságot, azt kell feltételezni róla, hogy a deficitet nem lenne hajlandó pótdóval fedezni, hanem az egyes elemi cikkek árát emelné és a szegény togyasztóra hárítaná át a terhet. Ez a véleménye Kintzig János főispánnak is, aki ennek leplezetlenül kifejezést is adott a mai ülésen. A város, mint ismeretes, véres kobászt gyárt és a közönség rendkívül megkedvelte. Hetenkint három métermázsa kel el. A bizottság az eddigi tapasztalatok alapján a kobászt kilóját egy koronában, illetve egy korona helyen filleren állapította meg. Egyik bizottsági tag magasnak találta ezt az árat.

— Ha a bizottsági tag ur mindezenek az árát redukálni óhajlja, az helyes. De akkor miértóztatassék a törvényhatóságban amellet kardoskodni, hogy a deficitet pótdóval fedezzük. Azonban ezt ugyebár nem óhajlja a bizottsági tag ur, már pedig ez lenne a helyes és logikus. Mert vagy szociális intézmény a közlelmezési üzlet és akkor a terheit viseli a törvényhatóság, vagy pedig tessék megengedni, hogy egyik-másik cikan keresessenek is valamit az üzletek és ezzel pótolja az esetleges deficitet.

A főispán szavaira az apozícióit bizottsági tag nem válaszolt.

Az üzletek elszámolása tehát most már teljesen rendben van. A helyettes-főszámvevő bejelentette ugyanis azt is, hogy Sponner Adolf üzletvezető beszolgáltatatta azokat az okmányokat, amelyekkel az eddig elszámolatlan 7800 korona kifizetését korrekt módon igazolta és a telmentvényt neki a bizottság megadhatta.

A pékeknek azt a kérését, hogy a lisztből készült kenyér árát eme hessék, elutasították, mert az 51, illetve 54 filléres ár elég magas. A tej árát április végéig 44 fillérben, májustól kezdve 40 fillérben állapították meg. A városi üzletek, miután a tanács az áremelés után járó különbözetet a cukorárcsökkentésnek megküldötte, árusíthatnak cukrot.

Arra a kérdésre, vajjon a tanács adjon-e burgonyára szállítási engedélyt, a bizottság azt válaszolta, hogy a kereskedelmet nem akarja korlátozni. Aradon burgonya van bőven, azonban, hogy teljesen biztos bázison álljon a tanács, összeírattja a készleteket és ehhez mérten dönt a szállítási igazolványok kérdésében.

Királysértéssel vádolt aradi cipész.

(Feltételezett ítélet.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Nagyvárad, március 3.

Király sértés vádjával terheltten állt tegnap a nagyvárad királyi törvényszék előtt Schropp Róbert aradi cipész.

Az volt ellene a vád, hogy sértő kifejezéseket használt a király ellen. Aradon a vasúti vendéglő harmadosztályú éttermében Cimmera István tisztiszolgával ivott Schropp Róbert, aki — persze — a háborúról beszélgetett a katonával és közben történt, hogy megsértette az uralkodó személyét. Cimmera István, mint katona, nem tűrhette, hogy valaki tiszteletlenül nyilatkozzék a legfőbb Hadurról és így nyomban feljelentette Nyitray János pályaudvari rendőrnél a királysértő cipészt.

A tárgyaláson Palánkay Károly királyi törvényszéki bíró elnökölt, aki a vádlott kihallgatása során, feltette a szokott kérdést:

— Bűnösnek érzi magát?

— Legkevésbé sem! — jelentette ki Schropp Róbert. Sőt! . . . Teljesen kizárt lehetőségnek tartom, hogy én sértőleg nyilatkoztam volna jó királyunkról! . . .

— De a feljelentés mást mond.

— Lehet. Én azonban csak beszámíthatlanságom teljével védekezhetem. Ugyanis: nagyon részeg voltam az inkriminált alkalommal.

Ezt a körülményt aztán Nyitray János aradi rendőr is igazolta. Elmondta, hogy a

kérdéses alkalommal Schropp Róbert egy át-dorbézolt éjszaka után, reggeli nyolc óra tájban jött a pályaudvarra. Mielőtt még a tisztiszolga királysértés miatt bepinaszolta volna, Nyitraynak négy izben baja akadt már a cipésszel, aki a várótermek utasait inzultálta.

Mikor negyedszer kiutasítottam a pályaudvarról — mondja a rendőr — Schropp kiment az érkezési oldalon az utcára és összeesőkolódzott a pályaudvar előtt veszteglő bérkocsisok — lovaival.

— Pedig ezt józanon sohase szoktam! — szóló közbe a legkomolyabb védekezés hangján a vádlott.

A tanúkihallgatás után a törvényszék tanácskozássra vonult vissza és Schropp Róbertet igazolt beszámíthatlanságára tekintettel a vád és következményei alól felmentette.

Az ítélet ellen Farkas István királyi ügyész fellebbezést jelentett be.

Százhatvanhat levelezőlap a szőke doktornak.

(Eltelt kártyavetőnő.)

Távított tudósítás.

Grác, március 3.

Az egyik kerületi bíróság tegnap egy kártyavetőnő, a 46 esztendő Ballon Viktória csalási bűnperét tárgyalta.

Ballon Viktória polgári foglalkozása a varrás lett volna, de azzal csakhamar felhagyott és a jövedelmezőbb kártya-jóslás mesterségének szentelte magát. A tárgyalásra beidégett női tanúk vallomása szerint Ballon Viktória lakása nagy forgalomnak örvendett, százával keresték fel a jövőre kíváncsi szerelmesek, epkedő vén leányok, naiv hajdonok és babonás asszonyok. A furtangos kártyavetőnő 60 fillértől egy koronáig megszabott áron mérte a jövő titkait.

H. Paulina elárúsitónő is klientsé volt Ballon Viktóriának és ő lett a vádlója. H. Paulina egy Hatert/Jozeffa nevű kártyavető jósnőnek volt előbb a vendége. Amikor e házi jósnő, e elhalt, egy tudós madám, Doleschka megismertette Ballon Viktóriával, aki új klientsének naponta két-három izben vetett kártyát, minden alkalommal egy koronáért. A jeles gráci jósnő azt jövendölte a hiszékeny leánynak, hogy „egy szőke doktor” fog a kezére pályázni és már másnap házassági ajánlatot tesz neki levélben, melyhez virágbokrétát lesz csatolva. Képzéshez az elárúsitónő örömteljes meglepetése, amikor másnap tényleg kapott egy levelet virágcsokor kíséretében. A levélben a „szőke doktor” ömlegett helyesirásai hibákkal teli sorokban. A szerelmes üzenet ezután gyakran elkövetkezett, különösen olyankor, amidőn H. Paulina elfeledte meglátogatni a kártyavetőnőt. A naiv leánynak legalább 100 koronájába került a jövendő iránt táplált kíváncsisága, ezenkívül Doleschka, a tudós madám 200 koronás kölcsöne is növelte veszteségeit.

A vádlott jósnő a tegnapi tárgyaláson habozás nélkül beismerte, hogy hivatalosan foglalkozik kártyavetéssel. A bíró ama kérdésére, hogy kik voltak rendszerint a vendégek, azt felelte, hogy tiszték, özvegyek, doktorok, útlemberek, vezérkari tiszték.

— Miket olvasott ki a kártyából H. Paulinának? — kérdezte a bíró.

— Amit egy fiatal leány a legbizalmasabban vesz, — felelt a jósnő — hogy egy szőke doktor érdeklődik iránta, hogy egy költő verset

ir hozzá és hogy arra van hivatva, hogy egy nagy ember szülfánya legyen.

— A szőke doktor pereze csak az ön képzetében létezett — kérdezte tovább a bírő.

— Nem, — felelt a vádiott — a szőke doktor most hadban van a Vörös Keresztnél. A nevét nem mondhatom meg, mert megkért, hogy ne kompromittáljam. A kisasszony külföldben 166 levelezőlapot irt a szőke doktornak.

A vizsgálat megállapította, hogy a kártyavetőnőnek az az állítása igaz. H. Paulina egy virágárusnőnél adta le a dr. Reiffnek — így hívták a szőke doktort — szánt levelezőlapokat.

A többi tanúk vallomásai alapján megállapította a bíróság, hogy Ballon Viktória és Dolescha asszony iparszerűen üzték a kártyával való szédeltést. Ezek alapján a bíróság Ballon Viktóriát hat heti szigorú fogságra ítélte. Dolescháné ügyében még nem ítélte a bíróság, mert a tudós madam beteg.

H I R E K.

Aki minden vagyonát barátjára hagyta.

(Wittich Sándor végrendelete.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 3.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy tegnap éjjel az aradmegyei közkórházban hirtelen elhunyt streitfeldi lovag Wittich Sándor nyugalmazott főszolgabíró, az Aradi Hitelbank vezérigazgatója. Wittichet nagyon sokan ismerték Aradon. Majdnem mindennap lehetett látni a korszó másik oldalán, ott, ahol kevesebben járnak, elváhatatlan barátjával, Tomóry János főbíróval. Amióta néhány hónap előtt Tomóry katonai szolgálatra bevonult, Wittichet is alig lehetett látni. Betegeskedni kezdett, három hét előtt tüdőgyulladást kapott és a betegség oly súlyos stádiumba lépett, hogy tegnap már be kellett szállítani Wittichet a kórházba, ahol éjjel egy órákor elhunyt.

Wittichnek a közvélemény szerint is tekintélyes vagyona volt és sokakat foglalkoztatott az a kérdés, kire hagyja azt. Aradon és Arad vidékén élő rokonaira, vagy jótékony célra. Ma bontották fel az elhunyt végrendeletét, a melyből kiderült, hogy Wittich Sándor minden vagyonát Tomóryra hagyta. A végrendelet szövege a következő:

— En streitfeldi lovag Wittich Sándor elhalálozásom esetére vagyonomról a következőképen rendelkezem: Minden értékeimet, pénzeimet, ezüstneműmeimet, szóval minden ingó vagyonomat, nemkülönböztetve minden ingatlan vagyonomat Tomóry János birtokostársamnak hagyom, akit általános és kizárólagos örökösömnek nevezek ki. Nevezett örökösöm köteles engem elhalálozásom után felboncoltatni és az ívetet kivetetni. Köteles továbbá azon cselédeknek, akik elhalálozásom idejében szolgálomban állandának, 8 havi bérüket kifizetni. Temetéséről ugyancsak örökösöm tartozik gondoskodni, kijelentem azonban, hogy az a lehető legegyszerűbb legyen. Arad, 1902. június 4. Wittich Sándor k. k.

Wittich Sándort holnap, március negyedikén délután négy órákor temetik a kórház halottasházából.

— A „Baron Gautsch“ hőse. A király Schenk Robert negyedik gyalogezredbeli főhadnagyának, akinek az 1914. évi augusztus hó 13-án a „Baron Gautsch“ nevű Lloyd-gőzös elsüllyedésénél — a Benelelti Közlöny szerint

— hősiessége és a legnagyobb önzetlenséggel véghezvitt mentésnél való esdálattalmentő ténykedését a tanúk mest igazolták, a vaskoronarend harmadik osztályát adományozta.

— Tisza István gróf Vörös Kereszt kitüntetésére. Budapestről jelentik: A Pester Lloyd úgy értesül, hogy a király Tisza István gróf miniszterelnöknek a Vörös Kereszt érdemcsillagját adományozta a hadi-ékitménytel.

— A legöregebbek is bevonultak. Ma már a legöregebbek is bevonultak. Hangosabb, lármásabb bevonulásokat láttunk eddig, de 1916. március 3. és az ötven évesek felvonulása örök, büszke és fájdalmas emlék marad. Alig két ember várja őket az utcán. A bevonulás már nem szenzáció. Pedig mindenkinek el kellett volna jönni. Leányoknak és asszonyoknak és hála könyvekkel, sok-sok virággal fogadni őket, kik ötven esztendővel valókon így jönnek... Nem hangosan, nem daltolva, de nyugodtan, bizakodva. Ezek a nyugodtan beszélgető hotéhr szakállasok, a legnagyobb hősök. Tudjuk, nem küldik a őket a lövészárokba, de kirángatják őket ötven esztendő meg szokotásukból és most kezdik majd őket arra tanítani, hogyan járjanak, mint emeljük öreg lábukat, kerges kezüket... A keddi bevonulók közül néhányan már ott állnak a laktanya kapujánál. Várják az „öreg“eket. Ötven évesek. Van olyan is, aki még egészen fiatalos. Főleg a jobb módúak. Akik jó kabátban jönnek, mintha tíz esztendővel fiatalabbak volnának. Egy teketekabátos munkásnak tiszta fehér a szakállja. De jön bricseszenben egy vidéki gazda, negyven évesnek se nézned... Gyűnek, gyűnek a rózsaszín benívőlapok. Egy munkásforma embert a lánya, tizenhét-tizenöt éves lányka, elkiseri egészen a kapuig. Az apa dicsúzik. A kis lány megcsókolja az édesapját. Egyszer, kétszer, százszor. Aztán végig cirogatja az öreg arcát. Végigmossa a lány, gyengéden, jobbról is, balról is. Ott történik ez a kapuban, megöröködik a forgalom, de senki se szól, senki sem türelmetlenkedik. Az őrmester ur szemében könnyet látok. Az apa aztán besiet, a lány egy darabig, amíg meg látja, utána néz és meleg tekintetével cirogatja a lovaton drága alakját... Toporodott vén anyuka irakodik az ajtóhoz. Be akar menni. Magyaraznak neki, hogy ide nem engedhetnek be senkit. Mégis belopózik. Ugy kell kivézetni, szeretetteljesen, karjában fogva... Így ment a legöregebbek bevonulása...

— A északi semleges államok tanácskozása. Stockholmól jelentik: A svéd király kezdeményezésére Svédország, Norvégia és Dánia uralkodói és külügyminiszterei március 9-én találkoznak Koppenhágában, hogy egymással ismertessék partatlan semlegességük fenntartására irányuló törekvéseiket és megtárgyalják a háború folyamán felmerült közös érdekeiket érintő kérdéseket.

— Az aradi cukorkészletek feloldása a zár alól. A kormány 714—1916. számú rendelete kötelesegeve teszi a kereskedőknek, hogy raktáron lévő cukorkészletek március elsőjén állandakát f. hó 8-ig bejelentésük a Cukorközpontnak. A készleteket zár alá vettnek kell tekinteni és a Cukorközpont csak úgy oldja fel a zár alól, ha a kereskedő beküldi a régi és az új ar közötti különbséget, métermázsanként 14 koronát. Ismerve a központok működésé-

nek lassúságát, a kereskedelmi és iparkamara Varjassy Lajos polgármester átirata alapján azt javasolta, hogy a tanács oldja fel az aradi kereskedőknél zár alá vett cukorkészleteket, mi helyt az egyes kereskedők igazolják, hogy a szükséges összeget a Cukorközpontnak beküldték. Ez azért szükséges, mert hetek is elmulhatnak, amíg a Cukorközpont a készleteket a zár alól feloldja és addig a közönség nem juthat cukorhoz. Ez ügyben ma délelőtt ülést tartott Arad város tanácsa Kintzig János főispán elnöklété mellett. Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok referálta ezt a fontos ügyet és bejelentette, hogy a hatósági élelmiszer üzemekben lévő cukrot már bejelentették a Cukorközpontnak a különbözeti összeg beküldésével. Varjassy polgármester aggodalmát fejezte ki a fölött, ha a tanács magára vállalja a zár alól feloldás felelősségét. A főispán, Jagessy Károly dr. főügyész, Angel István dr. főjegyző, Zubor Andor tb. főjegyző és a kamarát képviselő Bolgár Lajos segédtitkár felszólalása után a tanács a következőket mondta ki: Helyben magaévá teszi a kamara javaslatát. Sürgős feliratot intéz a Cukorközponthoz, kérve, hogy a zár alól feloldásra való felhatalmazást adja meg a tanácsnak. Ezt a feliratot az éjszaka Budapestre utazó Kintzig János főispán magával viszi és személyesen jár el annak sikere érdekében.

— A vak katonáknak. A gáji rendőrkapitányi hivatal 22 koronát juttatott el az Aradi Közlönyhöz, mint Dán Ferenc 20 és id. Virágos Istvánnak 2 koronás adományát a vak katonák számára. Az összeget rendeltetési helyére küldjük.

— Két aradi ipartelep egyesülése. Rudkovszky Ferenc aradi ércöntőde tulajdonos tárgyalásokat folytatott az Aradi Vasipari Részvénnytársasággal, hogy a két cég egyesüljön. A vasipari társaság telepén lévő technikai felszerelések jól kiegészítették volna a Rudkovszky-éle öntőde műveit. A két cég közötti közeledés azonban megghiúsult és Rudkovszky Ferenc ekkor Solymos Testvérek lakatosaru gyárával lépett érintkezésbe. Mint értesülünk, ma befejeződtek a tárgyalások és a két aradi ipartelep egyesülése megtörténik. A Solymos Testvérektől megvásárolt felszerelések mostani helyükön maradnak. Ugy tudjuk, hogy a ma-lom kivételével Rudkovszky megvette a Solymos cég minden felszerelését. Rudkovszky Ferencnek azért vált szükségessé ez a tranzakció, mert a rezer tudvalevőleg teljesen kivontak a maganipari forgalomból és minden fontosabb berendezés vasból készült a háború alatt es szükség van vastelőkészítő készülékekre.

— Mi van a Douaumont erődben? A francia jelentések minden aron kisebb-nagyobb igyekezetek a nemetek vedoni sikerét. Az jelentések a párisi lapok, hogy a Douaumont erődben 200, más jelentés szerint 3000 német halott van. Ezt a jelentést úgy is lehet érteni, hogy ezek a nemetek ott rekedtek az erődben. A francia újságok egyik jelentése nyilatkozik arról, hogy a tomokban „beverő“ Douaumont erődöt, amelyben nekany száz német van, bezárva tartják. A francia jelentésekkel szemben áll a mai német hivatalos jelentés híradása, amely szerint a német csapatok Douaumont falaitól és a pancserőrtől deire és nyugatra kedvezőbb állásokba nyomultak előre. Ezek szerint meg sem lehetnek az erődben korlátozva a nemetek.

— Pusztító hóhavina. Innsbrúkból jelentik: Egy nagy hóhavina Dentschban negy épületet és hatvan embert elsodort. Hat halott, a többi embert megmentették. A hóhavina egy Vorarlbergi katonacsoporthoz szimpen elporított. Négyen meghaltak.

— Koszorúmegváltás. Az aradi Giszta-utcai áll. el. iskola tanfélétele Varjassy Arpád kir. tanácsos, tanfelügyelő ravatalára szánt koszorúmegváltása címén 50 koronát, Krecu Kornél és Satoika Ilona almászegresi gör. kel. el. iskolai tanerők pedig az általuk gyűjtött 33 koronát cím megjelölése nélkül juttattak kezimhez a háboruban elesett tanítók özvegyei és árvái segélyezésére létesített alap javára. Ezen összegeket rendeltetési helyükre juttattam. Kehrer Károly kir. tanfelügyelő.

— A szabadkőművesség titkai elűnnek az aradi közönség előtt vasárnap délután. Az Osszetartás aradi szabadkőműves páholy ugyanis szakítva az előítéletekkel, vasárnap délután Arad közönsége elé lép. Pikler J. Gyula, a statisztikai hivatal aligazgatója vasárnap délután öt órakor a városháza nagytermében Arad város gazdasági állapotáról és anyagi helyzetéről tart rendkívül figyelemre méltó előadást. Az előadáson bárkit szívesen látnak. A részvétel díjtalan.

— Keresetképtelenné vált hadiunkások segéye. A hadiszolgálatokról szóló törvény alapján személyes szolgálatokra igénybe vett ezen szolgálatból kibocsátott egyének közül, — azon a címen, hogy a szolgálat alatt szenvedett sérülés, vagy az aközben szerzett betegség miatt, állítólag keresetképtelenné váltak, — számosan kérvényt nyújtottak be közvetlenül a honvédelmi miniszterhez az iránt, hogy állandó ellátásban részesítsenek. Az ilyen kérelmek elbírálása céljából mindazoknak, akik a személyes szolgálat teljesítése közben szerzett fogyatkozás következtében keresetképtelenné váltak és ebből kifolyólag állandó ellátásra igényt támasztanak, ez iránt, kérvényüket, a fogyatkozást feltűntető, annak a személyes szolgálat közben történt keletkezését megállapító és a keresetképtelenséget igazoló orvosi bizonyítvánnyal felszerelve a polgármesteri hivatalba kell benyújtaniok. A beadott kérvényt a hivatal a temesvári es. és kir. katonai parancsnoksághoz fogja átítani, mely a kérvényezőket felülvizsgálatára és annak eredményéhez képest az ellátás iránt is intézkedik.

— „Egy aradi tüzér tragikus halála” mai Kolozsvárról származó tudósításunkra az elhunyt édesapja: Beszter Károly a következőket közli:

— Boldogult Kálmán fiam mindössze 22 és fél éves volt, közvetlenül a háboru előtt mint teljesen ép, egészséges ember soroztatott be; elejétől végig részt vett a Szerbia elleni első hadjárásban. Előzőleg soha semmiféle idegrohamai nem voltak, hiszen különben nem lett volna katonának besoroztatva. Lehetséges ugyan, hogy a baj esirája azon időből származott, midőn boldogult fiam a lováról leestett, de minden valószínűség mellett szól, hogy a szerbiai visszavonuláskor szenvedett balesetéből kifolyólag — amikor lovával együtt egy magas hegyről a szakadékba gurult — vált állapota súlyossá. Ideggörcsei is csak ezen utóbbi balesete után jóval későbbben léptek fel. Egyben nagyon sajnálom az öt operáló tanárnak Kolozsvárról méltánytalan pletykába való keverését, hiszen ő csak sok orvos és tanár egybehangzó szakvéleménye folytán fogott az operációhoz, amely a tanár hibáján, vagy mulasztásán kívül, sajnos, fájdalmasan befejeződött. Ne bánjuk szegény halottam emlékeit!

— Akinek két aradi vértanu volt a keresztapja. Kaposvárról jelentik: Kaposvárnak egy érdekes öreg embere, Parall Gusztáv halt meg a napokban, akinek két aradi mártír volt

a keresztapja. Az elhunyt öreg ur édesatyja 1830-ban az alsóausztriai Walpersdorfból Sina báró uradalmának tisztartója volt. Egy nappal azután, hogy Parall Gusztáv született, a Wasa-utászezred, egy része tanulmányuton járt Walpersdorfból. Parall tisztartó vendégül hívta házához a tiszteket s mikor délelben asztalhoz ültek, hocsánatot kért vendégeitől, na nem lenne minden rendben, de a felesége nem nézhetett utána az előkészületeknek, mert ágyban fekszik, előtte való nap fia született. A tisztikar erre egyhangulag azzal válaszolt, hogy elvállalják az újszülött keresztapaságát. A tisztek között ott volt Leiningen-Westerburg Károly gróf s Kiss Ernő is, kiket tízenyolc évvel később Aradon kivégeztek. Parall Gusztáv később mint a Sina bárók uradalmi tisztje Magyarországra került és morva származású dacára a leglelkesebb magyarrá lett.

— Kirabolt gazda. Az aradi rendőrség ma távirati értesítést kapott a makói rendőrségtől, hogy ott tegnap egy nagyobb rablás történt. A távirat szerint a rablás a makói határban történt. Az Ugar-utca 42. szám alatti házban lakik Fodor János gazdálkodó családjával. Fodorékhoz tegnap este három idegen ember állított be valami ürügy alatt. Mikor az idegenek már a szobában voltak, hirtelen neki estek Fodoréknek s az embert, feleségét és kisgyermekét összekötözték, majd a lakás szekrényeit feltörve körülbelül tízenkétezer korona készpénzt vittek magukkal. A rablók közül kettő cigány lehetett és a harmadik pedig iparos külsejű ember. A makói rendőrség értesítette az esetről az ország összes hatóságait és a vakmerő rablót mindenütt erőlyesen nyomozzák.

— A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűlet aradsarkad 450. sz. fiók elnöksége értesíti az egylet t. tagjait, hogy a Fácán-utca 7. szám alól az egylet hivatalos helyiségét folyó évi március hó 1-től Lipót-utca 11. szám, Anich Lajos és Lipót-utca sarkán lévő Rieger Sándor-téle „Minta-kert” vendéglő helyiségébe helyezte át. Tagdíj befizetések a fenti helyiségben minden hónap első és harmadik vasárnapján délután 3-5. Elnökség.

— Az aradi iparosok első betegsegélyző és temetkezési egylete folyó évi március hó 5-én délelőtt 10 órakor az ipartestületi helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre az összes tagokat tisztelettel meghívjuk. Az elnökség.

— Örmester ur Tömörkény... Szegedről jelentik: A magyar irodalomnak és újságírásnak országos nevű tagja, a magyar népiélek legalaposabb ismerője és legközvetlenebb megalkotója: Tömörkény István szintén egyenruhát ölt és a híres Tömörkényt, az író, felváltja — Örmester ur Tömörkény. A szegedi Fria Ujság Tömörkény bevonulása alkalmával most a következő kedves karcolatot rögzíti meg a legmagyarabb és egyben legnépiesebb írónkról:

Tömörkény István, a nagy író, pénteken vonul be, mint öreg csont és három csillagos Örmester ur. Amg más esetében csuda, ha nem vonul be, addig Tömörkénynél az a meglepetés, hogy bevonul, hiszen mindenki összeküldött eltene, hogy valahogy be ne hívják. O ugyanis a Somogyi-könyvtár és múzeum igazgatója, így illetékes körök nélkülözhetetlenek itélték.

— Micsoda, hogy én itthon nélkülözhetetlen volnék? — pattant föl Tömörkény. — Ez ellen títakozom! Ott van a könyvtáros barátom, Móra Ferenc, ő különben is gyöngé szívű

poéta-lélek, én azonban sarzsi volnék, vagy mi, a boszniai clogban is ott mászkáltam, merje valaki azt mondani, hogy fiatalabb nálam... Különben is a Laei fiam már katona, kadett ur, hát én is követöm, mint Örmester ur...

És meg van sértve, hogy még öt föl akarják menteni.

— Elcsérélt esernyő. A színházi ruhatárban a Tancosnő bemutató előadásán egy aradi urinó elcsérélte esernyőjét. A ruhatár arra kéri a hölgyet, hogy a tévedésből elvitt esernyőt juttassa vissza.

— Bevonulók figyelmébe ajánljuk Fischer nagy áruházat a Szabadság-téren. Kofferek, teljes katonai felszerelések ingek, harisnyák, zsebkendők, trikók stb. 271

— Üzleti könyvek, u. m. strazzák, 16-könyvek és irodai cikkek Kerpelnál. 247

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakkiskola Zitter os Hollos cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— Papírárúkból nagy engedményt nyújt viszonteladóknak Kerpel papírnagykereskedése. 193

Föltámadt halott katona.

(Viszontlátás a korhazai ágyon.)

Az Aradi Közlöny tudósítására.

Arad, március 3.

Pár héttel ezelőtt, mikor az orosz hadsereg óriás offenzívát indított a bukovinai fronton, a harcban megsebesült katonákból Aradra is szállítottak. Azóta a betegek egy részét már ismét a harctéren van. A sok sebesült között volt egy katona, aki úgy a kezén, mint a lábán rendkívül súlyos sebesülést szenvedett. A sebesülés következtében a katonának a kezét és lábát amputálni kellett. A súlyos operáció után napokig eszméletlenül feküdt a sebesült a kórházban. Eszméletlen állapotban nagyon gyakran beszélt félre.

Ot nappal az operáció után magához tért a katona. Ahogy szemét felnyitotta, tekintete a közelében lévő ágyra esett. A fehér ágyon bekötött fejjel, sápadt arccal feküdt egy másik katona. Mikor az amputált hős meglátta a bekötött fejű bajtársát, egyszerre megrémült, de nem mert szólani.

Mikor a kórház főorvosa a betegeket látogatta, az amputált katona megszólította az orvost.

— Főorvos ur kérem, ki az az ember, aki ott fekszik bekötött fejjel, mert én azt az embert eltemettem.

A főorvos abban a tudatban, hogy a katona ismét eszméletlen kívül van, figyelmen kívül hagyta a kérdést és tovább ment. Másnap megint csak megszólalt az amputált azonban az orvos megint figyelmen kívül hagyta.

Napok teltek így el, míg egyszer az amputált katonának fel szabad volt tűlni az ágyában. Allandóan izgatta a bekötött fejű katona kiléte. Most tehát, mikor felülhetett az ágyában, első kérdését ahhoz intézte.

— Mond komám! Nem Szabó vagy te?

— De biz én vagyok. Felelte a bekötött fejű.

— De hiszen én téged eltemettem?

— El biz a.

— Hát akkor mér vagy itt mégis?

— Itt vagyok.

— Nem lenet a.

— Lehet a. Te komám hát Istennek rosszul temetél el, oszt én meg felkeltem.

Az amputált érthetetlennek találta a dolgot, azonban eltemetett bajtársa, aki különben

jó cimborája is volt, megmagyarázta a furosa vizionlátás előzményeit.

Ütközet alatt történt, hogy Szabó sebet kapott s eszméletlenül terült el a földön. Az amputált bajtárs nehogy tömegsírba kerüljön a földi, de meg, hogy a varjúk se prédáljanak belébe, meghallgatta Szabó szíverését és mikor szűnt a tűz, elásta. Az eltemetésre azonban nem volt elegendő ideje és épen csak egy olyan gödröt tudott ásni, amelybe Szabót bele fektette. A test fölé pedig csak nagyon vékonyan lepátolt egy kis földet. Ezután nem tudja mi történt, mert ezután rövidesen megsebesült. Szabó azonban nem halt meg. A hideg földben magához tért. Elképzelhető, mily rettenetes volt ébredése a föld alatt. Nem vesztette el azonban lélekjelenlétét s mivel éretea, hogy a testére hányt föld könnyű, sőt a fegyver göröngyök között tisztán látta az eget is, megmozdította a karját. Arra azonban, hogy kiemelkedjék a sírgödörből, nem volt elég ereje. Karját mégis sikerült nagy nehezen kidugni a földből s azt morgatva felhívta a közelben lévők figyelmét. Ez volt a legrettenetesebb óra. Ha nem veszik észre a földből kinyújtott kar mozgását, elevenen marad eltemetve. Szerencsére a mi egészségügyi katonáink észrevették a mozgó kart és egy-kettőre kiemelték sírjából Szabót.

Ma még súlyos beteg ugyan, de élete nem torog veszélyben.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szombaton, 1916. évi március 4-én:
C) Bérlet. C) Bérlet.

A kis herceg.

Operette 8 felvonásban.

Kezdeté este fél 8 órakor.

Rudnányszky Endre.

NYILTTER.

Az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága, felügyelő bizottsága és tisztviselői szomorodott szívvel tudatja, kartársá, hivatali főnöke

streitfeldi lovag WITTICH SÁNDOR

vezérigazgatójának,

folyó évi március hó 2-án éjjel fél 12 órakor, életének 69-ik évében történt elhunytát.

Temetése március hó 4-én délután fél 3 órakor lesz a Varjassy József-utca 1. számú halottsházából.

Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni!

Arad, 1916. március hó 3-án. 1266

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó gyermekünk

Müller Lajos

temetésén résztvettek, ravatalára koszorut helyeztek és részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ugyszintén az összes rokonságnak és ismerősöknek, valamint a gyári szövetkezetnek ez uton mondunk hálás köszönetet.

1264

Ifj. Müller József és neje.

Doktor Imhoff.

Apró hirdetések.

ALKALMAZÁST KERES.

Szolid fiatal özvegy

gazdasszonynak ajánkozik magányos urhoz, vidékre is elmegy. Cím a kiadóhivatalban. 1246

Gyakorlott,

önálló munkakör betöltésére alkalmas józanéletű, szorgalmas irnok, ügyvédi vagy közjegyzői irodában alkalmazást keres. Csak magyarul beszél. Cím a kiadóhivatalban. 1268

Mérlegképes könyvelő,

perfekt magyar-német levelező, azonnali belépésre állást keres. — Szíves megkeresések „Önálló munkaerő” jellegére a kiadóhivatalba kéretnek. 1254

Házmesteri állást

keres egy fiatal pár, a férfi vizvezeték-szerelő és hadmentes. Cím: Sándor Lajos, Chorin Áron-utca 2. 1250

Fiatal főnökö

ajánkozik ur házakba. Tudakozódni lehet Apponyi-ut 7., házfelügyelőnél. 1260

Házmesteri állást

keresek. Cím úv. Dimitru Demeterné, Maréit utca 12. 1259

Hadmentes egyén

keres oly jegyzői irodát, ahol a jegyzői teendőket elvégzi. Nem reflektál fizetésre, csakis teljes ellátásra. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Hadmentes” jellegére. 1261

Rokkant katona,

ki több évig önálló fűszerkereskedő és korcsmáros volt, keres helyben vagy vidéken korcsmát elszámolásra, vagy gazdaságnál, gyárban munkafelügyelői, raktárnoki, pénzbesszedői, esetleg másoló irnoki állást. Cím a kiadóhivatalban. 1262

ALKALMAZÁST NYER.

Irodai kisasszony,

ki gépirást és gyorsírást érti, felvétetik jó kézirású előnyben. Cím a kiadóhivatalban. 1258

Kifutó fiu,

vagy 12-14 éves kiszolgáló leány havi fizetéssel, március 15-re felvétetik. Cím a kiadóban. 1844

Azonnali belépésre

keresünk románul is beszélő fűszer szakmában jártas kereskedő segédet. Hadi árvát tanoncul felvevünk. Kuzel Sándor, Brád. 1257

Magyar kisasszonyt,

28-30 éves korban, keresek március 15-re 8 éves leánykám mellé. Cím a kiadóhivatalban. 1885

Megbízható ügyes fiu

tanulónak fakeskerelésbe azonnali felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1240

Mindenes szakácsnő

és egy szobaleány azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 1284

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó

május elsejére egy utcai, egy udvari előszobából és konyhából álló teljesen tiszta lakás, villannyal, kerttel és baromfi-udvarral. Török Ignác-utca 1/a. 1265

Modern

háromszobás lakás, május 1-re kiadó. Kassa-utca 6-7. szám alatt. 1268

Csinosan butorogott szoba

kiadó Kölcsey-utca 8. sz. alatt. 1220

4 utcai szoba,

fürdőszoba, fűvezetett folyosó, mellékkegyiségekkel, azonnalra vagy május 1-re kiadó Nádor-u. 14. 1236

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás Andrássy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

LAKÁST KERESNEK.

Május 1-re

a város központjában keresek háromszobás modern lakást. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 877

ÜZLETEK.

Aradmegyében

vasúti állomás mellett, egy nagyon jóforgalmu vendéglő és szálloda bevonulás miatt azonnali eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1218

Lisztkereskedés

forgalmas helyen, azonnali átadó, vagy a berendezés magában is eladó. Bővebbet a kiadóban. 1248

SIROLIN "Roche"

mellbetegségek, számarhurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki húzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használnak.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegségét sirolin használata jelentősen enyhíti.
4. Skrofulózisban szenvedő gyermekek, kiknek általános közérzületét a sirolin előnyösen befolyásolja.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűvel 12 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jókarban levő zongorát azonnal vennék. Megkeresést a kiadóhivatalban megtudható címre kérek. 1525

Méz.

Tiszta virágméz kapható Seeburger Mihálynál, Boros Beni-tér 20. szám. 1256

Kapa-utca 15. szám alatt fenyőfa eladó, 1 öl 60 korona. 1223

Modern, finom és olcsó levélpapírost Pichlernél Szabadságtér 1. kaphat. 611

„Eos”

színes és lack cipőtisztító 70 fillér. Geoba patent sámfá párja 8 kor. Cipőtörszede, Andrassy-tér 23. 181

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak borosjenői és apátfalvai kertészetében a legjobb minőségű, fajliszta, erős példányú, alacsony és magas törzsű rózsafák, különböző gyümölcsfa csemeték és üveg-házi növények szállítása megkezdődött. Mérsékelt árak mellett megrendelések elfogadhatók ACSEV. külön birtok-kezelésnél ACSEV-palota, József főherceg-ut 22. szám. 1086

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

KÜLÖNFÉLE.

Igás

szekérrel fuvarozást elfogad. Telefon 747. 1224

Hehs Vasas ohinabora.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedés ellen úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2/40 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Pompás zamatu rumot

készíthetünk a Földes és Hehs-féle Rumessenciából. 6 deci szeszhez öntsünk 4 deci vizet, 1 kis üveg rumessenciát, ára 80 fillér és kész a legfinomabb, legkellemebb zamatu rum. — Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár, Batthyány-utca. 12

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvétetnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

80/1916. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a körösbökényi kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 425. számú végzése következtében dr. Grozda Aurél ügyvéd által képviselt Codrul takaré- és hitelintézet r. t. körösbökényi cég javára, végrehajtást szenvedett ellen 405 és 215 kor. s jár. erejéig 1916. évi január hó 4-ikén foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és feülfoglalt és 1820 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehén, lovak, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körösbökényi kir. járásbírósnak 1916-ik évi Pk. 425/8. számú végzése folytán 215 kor. tőkekövetelés, ennek 1914. évi novemberhó 11. napjától

járó 6% kamatai, 1/2% vátdíj és eddig összesen 182 kor. 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rékesen, az 55. sz. házánál leendő megtartására 1916. évi március hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és feülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Máriaradna, 1916. évi február hó 28. napján.

Tichy Arpád,
kir. bírósági végrehajtó. 1249

Vöröshagyma, fokhagyma, dug-hagyma, hagymamag, zöldségáru

kisebb és nagyobb mennyiségben legjutányosabban kapható. :: Arak kérdezősködésre. :: Jókarban levő használt jute-zsákok eladók.

MANDL ZSIGMOND
MAKO. 398

Földbirtokosok, állattenyésztők figyelmébe!

Ajánlok takarmányozási célra azonnali szállításra több waggon frissen kifőzött

szőlő törkölyt

teljesen egészséges állapotban, a helybeli vasuti állomáshoz kiszállítva, jutányos árban.

szatmári Szabó István
szőlőbirtokos, Pankota. 1255

Megyei telefon Pankota 14. szám.

Botfejtelepen

12 drb anyajuh januári báránnyal együtt és 5 drb meddő

eladó.

Bővebbet

Izsák Izidor

Botfejtelep. 1242

Rózsaburgonya,**Házi-szappan,****Zöldség,****Vöröshagyma,****Zsir, szalonna**

kapható (waggontételenként előnyös árajánlat) 641

Kalmár Endre

cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.

Városi és megyeitelef. 670.

Millió

ember használja

rekoldteog, hurut, elnyálkásodás torok-hurut, fullasztó és górosos köhögés ellen a 5516

Kaiser-féle mellpasztillát

3 „Fenyőjeggyel”

6050 bizonyítvány orvosoktól és magánemberek elismerő levele a legjobb ajánlás a biztos sikerre és közkedvelésre. — Egyetlen hasonló készítmény sem tud ilyen hatást elérni. Különösen kellemes és jóízű cukorka. — 20, 40 és 60 filléres dobozban.

Kapható: Székely Sándor, Hajós Arpád, Gutóri Földes Kelemen, Breuer Fülöp, Ring Lajos, Rozsnyai Mátyas, Vojtek Kálmán, Krebsz Géza, Berger Gyula, Vajdits György, Hehs Vilmos, Gótz Károly, Bernát János, Kárpáti János gyógyszerárban, Vojtek és Weisz drogeria, Hanzu Nestor drogeria, Török A. és Társa „Angyal” drogeria Arad, Stodolai Dezső gyógyszerár Ujrad, Zombory János gyógyszerár Ujzantanna, Adler Lajos Gyula gyógyszerár M. Pécse, Ora Rezső Pankota, Tótfart Károly gyógyszerár Elek, Krausz Elemér gyógyszerár Glogovác, Zsigmondovics Géza írisz gyógyszerár Lippa, Székely Zoltán gyógyszerár Csornán, Bauer Károly gyógyszerár Kovermes, Bozím János gyógyszerár Pécse.

„VICTORIA“ takaré- és hitelintézet mint részvénytársaság ARADON.

Meghívás.

Az intézet alapszabályainak 17. §-a értelmében az intézet helyiségében Aradon (József főherceg-ut 2. szám) 1916. évi március hó 12. napján délelőtt 10 órakor tartandó

XXVIII. évi rendes közgyűlésre

a t. részvényes urak tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése és az 1915. évi zármérleg megállapítása.
2. A tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal.
3. A jelenléti jelek díjának megállapítása.
4. Két igazgatósági tag megválasztása.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. A bíráló választmány megválasztása.

A személyesen vagy meghatalmazott által a közgyűlésen résztvevő ösztönözött t. részvényesek ezennel felkértnk, miszerint az alapszabályok 22. §-a értelmében a közgyűlésen való részvételüket és illetve megízotti minőségüket az igazgatóságnál a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával bejelenteni sziveskedjenek.

Arad, 1916. évi március hó 1-én.

Az igazgatóság.

Vagyon.

Mérleg- és vagyon-kimutatás 1915. évről.

Teher.

	Forona		Korona			Korona		Korona	
	fl.	ml.	fl.	ml.		fl.	ml.	fl.	ml.
Készpénz				829659	86				
Más pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék				544434	15				
Leszámitolt váltók				148836	53	45			
Jelzálogkölcsonők				245821	11				
Folyószámlai kölcsönök értékpapir és jelzálog fedezettel és hadikölcsön előlegek				334608	27				
Előlegek értékpapirokra				82656					
Értékpapir tárca:									
400.000 kor. n. é. magy. kir. állami járadék kölcsön kötv. 6 ³ / ₁₀ ... à 96	884000								
100.000 kor. n. é. magy. kir. állami járadék kölcsön kötv. 5 ¹ / ₂ ... à 90	90000								
400.000 kor. n. é. Pesti Hazai Első Takptár Egyes. községi kötv. 4 ⁰ / ₁₀ 70	280000								
100.000 kor. n. é. Egyesült Budapesti Főv. Takptár záloglevél 4 ¹ / ₂ ... 80	80000								
50.000 kor. n. é. Magyar Agrár és Járadék bank záloglevél 4 ¹ / ₂ ... 80	40000								
50.000 kor. n. é. Magyar Agrár és Járadékbank vasuti kam. kötv. 4 ⁰ / ₁₀ 70	35000								
25.000 kor. n. é. Magyar Általános Takptár záloglevél 4 ⁰ / ₁₀ ... 70	17500								
24.500 kor. n. é. Hazai Bank r. t. Budapest kam. kötv. 4 ¹ / ₂ ... 80	19600								
20 drb. Osztrák Magyar Bank részvény à K 1600.—	32000								
60 drb. Hungária aradi pamutárugyár részv. à K 400.—	24000								
Különféle pénzügyintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok részvényei névértékben	196650			1198750					
Tulajdon ingatlanok:									
Intézeti ház Aradon, József főherceg-ut 1. szám	220000								
Intézeti ház Aradon, József főherceg-ut 2. szám	130000								
Fiókinézeteti ház Kisjenőn	50000								
Fiókinézeteti ház Borosjenőn	60000								
Fiókinézeteti ház Világoson	14000								
Egyéb eladó ingatlanok	174354	24		648354	24				
Leltár	23595	20							
Leírás a leltárból	18595	20		10000					
Hátralékos kamatok				29391	60				
				23531140	57				
								2500000	
							1000000		
							933083	20	
							817901	67	2250984
									87
									16504831
									76
									153479
									11
									675777
									15
									40138
									8080
							25725		
							710564		736289
									10
									266704
							80427	23	
							364479	35	394906
									58
									57
									57

Raicu Sebő, s. k.
vezérigazgató.

Arad, 1915. évi december hó 31-én.

Papp Illés, s. k.
főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Veliciu Mihály, s. k.
elnök.
Vatian Traján, s. k.

Ciorogariu R. Roman, s. k.
alelnök.
Dr. Demian Aurél, s. k.

Dr. Ciacian Miklós, s. k.
Secula Axent, s. k.

Trutia Péter, s. k.
Dr. Pop C. István, s. k.

A FELÜGYELO-BIZOTTSÁG:

A fenti számlát megvizsgálva, helyesnek találta.

Dr. Ispravnic Sever, s. k. Dr. Ardelean Cornél, s. k. Dr. Német János, s. k. Dr. Vessa György, s. k. Givulescu Prokop, s. k. Diamandi József, s. k.
elnök. „Solidaritatem” szakrevizora.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény és az intézet alapszabályainak megfelelőleg, az 1915. üzleti év folyamán megtartott üléseinkben több ízben megvizsgáltuk intézetünk összes üzleti ágait úgy a központban, mint kisjenői, világosi és borosjenői fiókinézeteteinknél és mindenütt példás rendet és pontosságot találtunk.

Megvizsgáltuk és összegegyeztetettük a mérleget, a nyereség- és veszteségszámlát a leltárakkal, fő- és segédkönyvekkel és a könyv-kivonatokkal és mindezeket helyeseknek állapítottuk meg.

Ezek alapján elfogadjuk az igazgatóságnak a K. 394,906,58 tiszta nyereség felosztására vonatkozó, valamint a többi indítványait és ezeket a tisztelt közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Kérjük ezek után a tisztelt közgyűlést, miszerint az 1915. évre úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad, 1916. március 2.

A FELÜGYELO-BIZOTTSÁG:

Dr. Ispravnic Sever, s. k.
elnök.

Dr. Ardelean Cornél, s. k.

Dr. Német János, s. k.

Dr. Vessa György, s. k.

Givulescu Prokop s. k.